БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

# ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 246 (993)
15 ДЕКАБРЬ ЯКШАНБА 1957 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

## Бугун—халқ судларига сайлов куни

## ҲАММА САЙЛОВГА!

## Ҳамма халқ судлари сайловига!

Бугун республикамиз халқ судларига сайлов куни. Ўтган сайловлар каби бу сайлов ҳам СССР Конституцияси асосида умумий, тенг ва тўғридан-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади. Сайлов ўтказишнинг бундай тартиби бизнинг совет сайлов системамизнинг жаҳонда энг демократик сайлов системаси эканлигини яққол кўрсатади.

Халқ судларига сайлов Коммунистик партия раҳбарлик қилаётган ижодкор совет халқи коммунистик қурилишда, мамлакатимиз халқ хўжалигини, фан ва техникани ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритаётган, она-Ватанимизнинг куч-қудрати ва ҳалқаро обрўси тобора ўсиб бораётган бир шароитда ўтмоқда.

Бутун мамлакатимиз халқлари каби областимизнинг меҳнаткашлари ҳам сайлов кунини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар. Область саноат корхоналари ўнбир ойлик ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари бажариб, давлатга бир неча ўн миллион сўмлик ортиқча маҳсулот бердилар. Тошкент саноат корхоналари йиллик планни муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Республикамиз мамлакатта 2.700.000 тоннадан ортиқ пахта топширди. Оржоникидзе ва Бўстонлиқ районларининг азамат пахтакорлари давлатга пахта топшириш планини бажариб, сайловга муносиб совға билан келдилар. Сайлов арафасида ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари адо этган саноат корхоналари, участка ва цехлар, пахта планини бажариб рапорт бераётган звено, бригада ва колхозлар областимизда оз эмас. Пахтакорларимиз пахта тайёрлаш давлат планини бажариш учун зўр куч билан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси халқ судларига сайлов ишчи ва колхозчиларимизнинг меҳнат кўтаринкилиги нақадар ўсган шароитда ўтаётганлигининг ёрқин исботидир.

Совет суди ўзининг моҳияти, функцияси ва вазифалари жиҳатидан буржуа судларидан тубдан фарқ қилади. Одам-одамга ёв бўлган капиталистик мамлакатларда суд бир ҳовуч империалистлар қўлида меҳнаткашларни эзиш қуроли бўлиб хизмат қилмоқда. У ердаги судларнинг фаолияти буржуазия манфаатларига бутунлай бўйсундирилган бўлиб, улар йирик монополиялар буйруғи билан ишлайдилар, тинчлик, демократия тарафдорларини шафқатсиз бостириш учун курашадилар. Буржуа суди коммунистик ва ишчи партияларини ва бошқа ҳар қандай прогрессив кучларни бостириш қуроли бўлиб хизмат қилмоқда. Айниқса АҚШ ва Германия Федерал Республикаси ва бошқа капиталистик давлатларнинг судлари ана шу мақсадлар йўлида хизмат қилмоқда.

Совет суди дунёда энг одил, халқ билан чамбарчас боғланган, социалистик давлат, меҳнаткаш халқ манфаатларини кўзлаб иш юргизувчи бирдан-бир суддир. Совет суди бевосита халқ томонидан сайланади, ўз фаолияти юзасидан вақт-вақти билан халқ олдида ҳисоб бериб туради. Ўзининг бутун фаолияти билан халққа хизмат қилади. Шу сабабли ҳам бутун совет халқи ўзининг халқчил ва одил судини ҳурмат қилади, уни қўллаб-қувватлайди, халқ судларига кўрсатилган кандидатлар учун бажони-дил овоз беради.

Совет суди чинакам халқ судидир. Буни совет халқи ўзининг энг яхши фарзандларини халқ судьялигига ва халқ маслаҳатчилигига кандидат қилиб кўрсатганидан ҳам кўриб турибмиз. Халқ судларига кўрсатилган кандидатлар орасида ҳар хил миллат вакиллари, ҳар турли касб эгалари — ишчи, колхозчи ва хизматчилар бор, эркак ва кўплаб аёлларни учратиш мумкин. Халқ судьялигига кандидатлар — Шокир Шукуров, Раҳим Сулаймонов, Азим Худойберганов, Марҳамат Қосимова, Елена Иосифовна Богданова, Антон Иванович Тупахин ва халқ маслаҳатчилигига кандидатлар — «Ўзбексельмаш» заводининг мастери Георгий Поляков, Мирзачўл районидаги «Коммуна» колхозининг ферма мудири Маннон Исломов ўртоқлар шулар жумласидандир. Халқ судьяси ва халқ маслаҳатчилигига кандидатлари кўрсатилганларнинг ҳаммаси социалистик ишлаб чиқаришнинг илғор кишилари, новаторлар, халқ хўжалигини ривожлантириш ишига жуда катта ҳисса қўшган ҳақиқий ватанпарварлардир. Биз ўз овозимизни халқимизнинг ана шу асл ўғил ва қизларига бериш билан халқ хўжалигимизнинг янада ривожланиши, турмушимизнинг бундан ҳам фаровон бўлиши учун овоз берган бўламиз.

Халқ судларига овоз бериш «Ўзбекистон ССР халқ судларига сайлов ҳақидаги Низом»га биноан, СССР Конституциясида белгиланган буюк демократик принциплар асосида ўтказилади. Совет судининг буюк демократик принциплари ҳам ана шунда.

Совет кишилари ўзлари сайлаб қўйган судларини беҳад севадилар. Чунки улар социалистик мулкни талон-торож қилувчиларга, безориларга, ишёқмас текинхўр элементларга қарши кураш олиб боради, душман томонидан мамлакатимиз ичкарисига ташланган диверсант ва қўпорувчиларни аёвсиз жазолайди, меҳнаткашларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилади. Кишиларимизни совет қонунчилигига риоя қилиш руҳида тарбиялаш, жамиятимизнинг муқаддас ва даҳлсиз негизи бўлган социалистик мулкни кўз қорачўғидек сақлаш совет суди фаолиятининг асосидир. Шунинг учун ҳам бугун биз халқ судлари кандидатлари учун овоз бериш билан социалистик демократиянинг янада ривожланиши учун, давлатимиз куч ва қудратининг янада ошиши учун овоз берган бўламиз.

Коммунистик партия ҳар сафардагидек, бугунги сайловда ҳам партиясиз омма билан бир блок бўлиб қатнашмоқда. Халқ судларига сайлов совет халқлари маънавий-сиёсий бирлигини, халқимизнинг шонли Коммунистик партия ва жонажон Совет ҳукумати атрофига ҳар қачонгидан ҳам мустаҳкам жипслашганини яна бир карра намойиш қилиб кўрсатади, совет демократияси қудратли кучининг ёрқин намойишига айланади.

Коммунистлар билан партиясизлар халқ блокининг кандидатлари учун якдил бўлиб овоз берайлик!

Ҳамма халқ судлари сайловига!

## Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумига
## Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига

Бутуниттифоқ Касаба Союзлари Марказий Советининг совет касаба союзларига Ленин ордени топширилишига бағишланган тантанали пленуми бу юксак мукофот учун касаба союз аъзолари, улуғ Ватанимизнинг ишчи ва хизматчилари номидан СССР Олий Совети Президиумига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига чин кўнгилдан қизғин ташаккур изҳор қилади. Совет касаба союзлари 50 йиллик юбилей муносабати билан Ленин ордени билан мукофотланган эди.

Мамлакатимизнинг меҳнаткашлари касаба союзларнинг Ленин ордени билан мукофотланганлигини зўр шодлик ва чуқур мамнуният билан кутиб олдилар ҳамда буни Коммунистик партиянинг ишчилар синфининг энг оммавий ташкилоти бўлган касаба союзларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тўғрисида, уларнинг коммунистик қурилишдаги ролини ошириш тўғрисида қилаётган ғамхўрлигининг ёрқин ифодаси деб биладилар.

Совет касаба союзларининг бутун иши Коммунистик партиянинг фаолияти билан, унинг ишчилар синфи манфаатлари йўлидаги, меҳнаткашларнинг бахт-саодати йўлидаги қаҳрамонона кураши билан чамбарчас боғлангандир.

Совет касаба союзлари Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг шонли, жанговар авангарди — Коммунистик партия раҳбарлиги остида Ватанимизнинг иқтисодий қудратини ва маданиятини узлуксиз юксалтириш ишига катта ҳисса қўшмоқдалар.

Мамлакатимизнинг касаба союзлари ва барча меҳнаткашлари Совет ҳокимиятининг 40 йиллигига бағишланган СССР Олий Советининг юбилей сессиясида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг докладида қўйилган коммунистик қурилиш соҳасидаги улуғвор вазифаларни баланд руҳ блан кутиб олдилар.

ВЦСПС пленуми СССР Олий Совети Президиумини ва КПСС Марказий Комитетини ишонтирадики, касаба союзлари бу улуғвор вазифаларни тўла равишда амалга ошириш учун олиб борилаётган курашга бутун куч-ғайратларини сарф қиладилар, ишлаб чиқариш планларини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани янада зўр ғайрат билан кучайтирадилар, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибасини оммалаштирадилар, коммунизм қурилишида янги ғалабаларга эришишнинг асосий шарти бўлган меҳнат унумдорлигининг янада оширилишига эришиш учун астойдил ҳаракат қиладилар.

Совет касаба союзлари меҳнаткашлар кенг оммаси ўртасида ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни янада актив равишда олиб бориш билан уларни КПСС XX съездининг тарихий қарорларини бажаришга сафарбар қиладилар, касаба союз аъзолари ўртасида бутун касаба союз ишларини янада юксалтиришнинг гарови бўлган ташаббускорликни бутун чоралар билан ривожлантиришга эришиш учун ҳаракат қиладилар, ишчи ва хизматчиларни ишлаб чиқаришни бошқаришга янада кенг жалб этадилар, ўзларининг ҳамма ташкилотларининг ишини яхшилайдилар, омма билан алоқани мустаҳкамлайдилар.

Коммунистик партия касаба союзларни ҳамиша пролетар интернационализми руҳида тарбиялаб келди ва тарбияламоқда. Совет касаба союзлари коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг кенгашларида қабул қилинган Декларация ва Тинчлик манифестига амал қилиб, Совет Иттифоқи ишчилар синфининг барча мамлакатлардаги меҳнаткашлар билан дўстона интернационал алоқаларини кенгайтириш учун, тинчлик, демократия ва социализм йўлидаги курашда ишчилар синфининг халқаро бирдамлигини мустаҳкамлаш учун бундан буён ҳам курашадилар.

Совет касаба союзлари жонажон Коммунистик партия ва унинг Ленинчи Марказий Комитети теварагида яна ҳам маҳкамроқ жипслашадилар, Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш ва уни яшнатиш учун, совет халқининг фаровонлигини ошириш учун, мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш учун курашда ўзларининг куч-ғайратларини оширадилар.

Яшасин совет халқи ҳамма ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Улуғ Коммунистик партия!

Яшасин коммунизм қурувчи совет халқи!

Яшасин ва яшнасин қудратли Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи!

## Совет касаба союзларига Ленин ордени топширилди

### *ВЦСПСнинг тантанали пленумида*

Совет касаба союзларининг эллик йиллиги муносабати билан, шунингдек социалистик қурилиш соҳасидаги катта хизматлари учун совет касаба союзлари Ватанимизнинг олий мукофоти—Ленин ордени билан мукофотланди. Касаба союз активлари ва касаба союз ходимларининг катта группаси СССР орденлари ва медаллари билан мукофотланди.

13 декабрда Москвада Союзлар уйида СССР касаба союзларига Ленин ордени топширилишига бағишланиб ВЦСПСнинг тантанали пленуми бўлди. Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. А. Суслов, П. Н. Поспелов ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари, ВЦСПС Президиумининг аъзолари, мамлакатдаги касаба союз ташкилотларининг вакиллари президумда пайдо бўлганларида, пленум қатнашчилари уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

Пленумни ВЦСПС раиси В. В. Гришин очади. СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзега сўз берилади. У. СССР касаба союзларини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонни ўқиб эшиттиради.

Таъсирли дақиқалар бошланади. В. В. Гришин бошчилигида касаба союзлари делегацияси байроқ кўтариб президиум столи олдига келади. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов орденни топширади. Олий мукофот — Ленин ордени касаба союз байроғига қадалади. Залда қарсаклар узоқ давом этади.

Ўртоқ К. Е. Ворошилов нутқ сўзлаб, социалистик қурилиш ишида касаба союзларининг ғоят катта аҳамиятта эга эканлигини уқтириб ўтди ҳамда пленум қатнашчиларини ва улар орқали кўп миллионли касаба союз активини ва ҳамма касаба союз ходимларини юксак мукофот билан қизғин табриклади. Тантанали пленумнинг бир қанча қатнашчилари ўз сўзларида юксак мукофот учун чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилдилар.

ВЦСПС раиси В. В. Гришин совет касаба союзларига катта эътибор берилаётганлиги учун, унинг Ленин ордени билан мукофотланганлиги учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва СССР Олий Совети Президиумига касаба союзларининг миллион-миллион аъзолари номидан самимий ташаккур изҳор қилади. Ўртоқ Гришин ВЦСПС номидан, касаба союзларининг ҳамма аъзолари номидан совет касаба союзлари олий мукофотни шараф билан оқлайдилар, ўз олдиларида турган вазифаларни бажариш учун, партия XX съездининг қарорларини амалга ошириш учун ҳормай-толмай курашадилар, деб КПСС Марказий Комитетини ва СССР Олий Совети Президиумини ишонтиради.

Тантанали пленум қатнашчилари СССР Олий Совети Президиумига ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрик хати юбориш тўғрисидаги таклифни гулдурос қарсаклар билан кутиб оладилар.

13 декабрда Союзлар уйида касаба союз активлари ва касаба союз ходимларининг катта группасига СССР орденлари ва медалларини топшириш маросими бўлди. Улар касаба союзларида актив ишлаганликлари учун, меҳнаткашлар оммасини социалистик қурилиш вазифаларини бажаришга сафарбар қилишда кўрсатган хизматлари учун ва касаба союзларининг эллик йиллиги билан мукофотланган эдилар.

Мукофотларни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосарлари — РСФСР Олий Совети Президиумининг Раиси М. П. Тарасов, Арманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. М. Арушанян ва Молдавия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. С. Кодица топширдилар.

К. Е. Ворошилов, М. П. Тарасов, Ш. М. Арушанян ва И. С. Кодица мукофотланганларни самимий табрикладилар, уларга ишда янги муваффақиятлар тиладилар. (ТАСС).

Оржоникидзе райони республиканинг энг юқори ҳосилли районларидан ҳисобланади. Шу районнинг шуҳратини намойиш қилиб турган колхозлардан бири — «Қизил Ўзбекистон» колхози. Коллектив хўжаликнинг ҳаётбахш кучини шу колхоз мисолида ёрқин кўриш мумкин. Бу ерда ҳамма соҳа — пахтачилик, чорвачилик, сабзавотчилик, боғдорчилик йил сайин гуллаб-яшнамоқда, ривож топаётир. Колхознинг поёнсиз пахтазорларида, фермаларида, мевазор ва узумзор боғларида бўлган, чиройли ва ҳашаматли жамоат биноларини кўрган, шу улкан хўжаликнинг саҳий дастурхонида меҳмон бўлган жуда кўп чет эллик делегацияларнинг аъзолари бу ерда ҳар бир кишининг бирдамлик билан меҳнат қилаётганини, қишлоқ хўжалик маҳсулотини кўпайтириш учун жон-дили билан курашаётганини кўриб қойил қолганлар. «Қизил Ўзбекистон» колхозининг ҳар бир муваффақияти ҳақиқатан ҳам дўстларимизни беҳад қувонтиради.

Шу катта колхозга уста деҳқон, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдужамил Матқобулов раҳбарлик қилмоқда.

Бу йил колхоз 1200 гектар ернинг ҳар гектаридан 37 центнердан пахта топширди, давлатга 4450 тонна «оқ олтин» етказиб берилди — план 102 процент бажарилди. Бу, Оржоникидзе райони берадиган ҳамма пахтанинг 20 процентдан кўпроғини ташкил қилади.

Колхозда картошка, сабзавот ва полиз экинлари ҳосили етиштириш, чорвачилик маҳсулотлари топшириш планлари ҳам ошириб бажарилди.

Йирик ва юқори ҳосилли колхоз аъзолари далада қолган ҳосилни батамом йиғиб-териб олиш, ерларни шудгорлашни сифатли ўтказиш, шундай қилиб пахтакорларнинг Москвада бўладиган Бутуниттифоқ биринчи қурултойига муносиб совға тайёрлаш учун ҳормай-толмай курашмоқдалар. Суратда: колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдужамил Матқобулов.

И. Душкин фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

## Илғор колхозларнинг катта муваффақияти

Шу кунларда пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарган колхозларнинг аъзолари қувонч билан рапорт бермоқдалар.

Ўртасарой районидаги Карл Маркс номли, «Коммунизм» колхозларининг пахтакорлари ноқулай об-ҳаво шароитида ҳам пахта топширишни давом эттириб, йиллиб планларини ошириб бажаришга эришдилар.

Ўртасарой районидаги К. Маркс номли колхоз ҳар гектар ердан 22 центнердан пахта йиғиб олди. Колхозда йиллик планнинг шараф билан бажарилишида Тошкентдаги пайпоқ-трикотаж фабрикасининг коллективи, Қорасув районидаги 13-мактаб ўқувчилари катта ёрдам бердилар. Колхоз яна умумий планга нисбатан 2 процент пахта бериш мажбуриятини олди.

Социалистик мажбурият ҳисобидан пахта топшираётагн бу пешқадам хўжаликларнинг аъзолари пахтакорларнинг Москвада бўладиган Бутуниттифоқ қурултойини муносиб кутиб олиш учун шу кунларда астойдил ишламоқдалар ва келгуси йил мўл ҳосил учун ерларни сифатли шудгор қилаётирлар.

Шунингдек Гулистон районидаги «Красная заря» колхози ҳам планни муваффақиятли адо этди.

## Олмаота саноати йиллик планни бажарди

ОЛМАОТА. **(Телефон орқали олинди).** Олмаота саноат корхоналари коллективлари 13 декабрда, Тошкент меҳнаткашлари билан мусобақада олган мажбуриятларида белгиланганидан икки кун илгари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш йиллик планини бажардилар. Ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилдагига қараганда 9 процент ошди. Йил охиригача камида 130 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилинди.

## Тошкент саноати йиллик планни бажарди

КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашаётган пойтахт саноат корхоналари коллективлари Тошкент, Олмаота ва Боку шаҳар меҳнаткашлари ўртасидаги социалистик мусобақани кенг қизитиш туфайли ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича 1957 йил давлат планини муддатидан олдин—14 декабрда, мажбуриятда белгиланганидан уч кун илгари бажардилар.

Бу йил саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилдагига қараганда 11 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича берилган топшириқ 3,5 процент ортиғи билан бажарилди.

Республика пойтахтининг меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, илгариги мажбуриятда белгиланган 230 миллион сўмлик ўрнига йил охиригача пландан ташқари 280 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

Бу йил шаҳар саноати кўпгина янги маҳсулотлар, жумладан такомиллаштирилган йигирув машиналари, дон тозаловчи машиналар, гидронасослар, пахта тозалаш саноати учун асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришни, ДТ-24-3 маркали тракторлар йиғишни, газмолларнинг янги турларини, пойафзалларнинг янги моделларини ва бошқа буюмлар тайёрлашни ўзлаштирди.

Шаҳар корхоналарида техникани янада тараққий эттириш учун қизғин кураш олиб борилаётир. 107 та цех ва участка қайта қурилди ва реконструкция қилинди. 61 та конвейер ва поток линиялари фойдаланишга топширилди, 2 мингдан ортиқ янги асбоб-ускуналар ўрнатилди.

Ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини жорий қилиш йўлида ишчилар, инженерлар ва техникларнинг ижодий активлиги тағин ҳам ошди. Рационализатор ва ихтирочилар 4 мингга яқин таклифни амалга оширдилар. Бу таклифлар йилига давлатнинг 25 миллион сўмлик маблағини тежаб қолиш имконини беради.

Қўлга киритилган ютуқлар билан бирга саноат корхоналарининг ишида жиддий камчиликлар ҳам бор. Шаҳардаги ҳамма корхоналар ҳам давлат планларини, маҳсулот ассортименти ва сифати бўйича берилган топшириқларни бажараётир деб бўлмайди. Меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берувчи резервлардан тўла фойдаланилмаётир, заводларда янги техника ва прогрессив технология суст жорий қилинаётир, асбоб-ускуналардан қониқарсиз фойдаланилмоқда, ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва механизациялаш, автомат ва поток линиялар ташкил этиш юзасидан олиб борилаётган ишларнинг суръати суст.

Шунингдек, меҳнатни ташкил этиш, меҳнат ва иш ҳақини нормалаштириш, кадрларнинг маданий-техника даражасини ошириш, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибаларини оммалаштириш соҳасида ҳам жиддий камчиликлар бор.

Пойтахт саноат корхоналарининг ходимлари ана шу камчиликларни қисқа муддат ичида тугатиш учун бутун кучларини сафарбар қиладилар ва ишлаб чиқаришнинг техника даражасини янада такомиллаштиришга эришадилар.

### Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1957 йил 14 декабргача бўлган

### МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

| Районлар | Бир кунлик ўсиш | Мавсум бошидан бери | Районлар | Бир кунлик ўсиш | Мавсум бошидан бери |
|---|---|---|---|---|---|
| БЎСТОНЛИҚ | 0,94 | 116,67 | Янгийўл | 0,37 | 87,86 |
| ОРЖОНИКИДЗЕ | 0,35 | 104,69 | Верхне-волинск | 0,48 | 87,25 |
| Пискент | 0,48 | 94,62 | Оҳангарон | 0,26 | 86,45 |
| Юқори Чирчиқ | 0,31 | 94,55 | Бўка | 0,36 | 82,50 |
| Ўрта Чирчиқ | 0,28 | 93,71 | Калинин | 0,60 | 81,35 |
| Бекобод | 0,50 | 93,55 | Октябрь | 0,44 | 81,06 |
| Гулистон | 0,89 | 90,86 | Оққўрғон | 0,48 | 80,80 |
| Сирдарё | 0,58 | 89,85 | Чиноз | 0,55 | 78,17 |
| Ўртасарой | 0,32 | 89,48 | Боёвут | 0,34 | 71,50 |
| Мирзачўл | 0,28 | 89,11 | Қуйи Чирчиқ | 0,36 | 66,26 |

### Область совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1957 йил 14 декабргача бўлган

### МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

| Совхозлар | Бир кунлик ўсиш | Мавсум бошидан бери | Совхозлар | Бир кунлик ўсиш | Мавсум бошидан бери |
|---|---|---|---|---|---|
| 6-«КЎКОРОЛ» | 0,30 | 115,72 | «Социализм» | 0,49 | 75,67 |
| 3-«ОҲАНГАРОН» | 0,33 | 100,33 | «Гулистон» | 0,18 | 69,70 |
| 1-«Далварзин» | 0,56 | 94,66 | 1-«Боёвут» | 0,46 | 68,95 |
| Киров номли | 0,28 | 91,21 | 3-«Боёвут» | 0,40 | 68,79 |
| 2-«Оҳангарон» | 0,40 | 90,80 | «Дружба» | 0,25 | 68,45 |
| «Пискент» | 0,54 | 89,86 | «Мирзачўл» | 0,12 | 66,92 |
| 2-«Далварзин» | 0,70 | 89,40 | «ЎзССР беш йиллиги» | 0,35 | 65,79 |
| 4-«Вревский» | 1,45 | 88,33 | 1-«Оҳангарон» | — | 65,38 |
| «Чаноқ» | 0,65 | 86,76 | 1-«Фарҳод» | 0,19 | 58,52 |
| «Малик» | 0,90 | 82,33 | Булганин номли | 0,40 | 57,86 |
| «Оққўрғон» | 0,46 | 81,47 | Бушуев номли | 0,45 | 44,92 |

# ТОШКЕНТ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

*Пойтахт саноат корхоналари коллективлари йил охиригача яна 280 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар*

☆

## ПОИТАХТ САНОАТИНИНГ ИЛҒОРЛАРИ

Тошкент Халқ хўжалик кенгаши енгил саноат бошқармасига қарашли 1-тикув заводининг коллективи республикамиз меҳнаткашлари учун хушбичим ва юқори сифатли кийим-кечак маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун курашиб, яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Фотима Мусабоева заводнинг энг яхши тикувчиларидан бири ҳисобланади. У тайёрлаган маҳсулот доим аъло сифатга қабул қилинади. Фотима ҳозир 1958 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига маҳсулот бермоқда. **Суратда:** ўрток **Ф. Мусабоева.**

**В. Володин** фотоси.

— Корхонамиз коллективи, — дейди «Узбексельмаш» заводи 4-механика цехининг слесарь-йиғувчиси Аҳмад Ғафуров, — йиллик планни муддатидан 34 кун илгари бажарди. Бундай юқори кўрсаткични қўлга киритишда кўп қатори менинг ҳам ҳиссам бор. Ишлаб чиқариш операцияларини қисқартиш ва илғорлар тажрибасини қўлланиш туфайли шу кунларда смена топшириғини 300 процентгача етказиб бажараётирман. Пахтакорларимизга уларнинг меҳнатини енгиллаштирадиган машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун бундан кейин ҳам иш суръатини пасайтирмайман.

**Суратда:** ўртоқ **Аҳмад Ғафуров** иш устида.

**Б. Фомичев** фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

☆

## Яна 7 миллион сўмлик маҳсулот берамиз

«Ташгорпромсовет»га қарашли корхона коллективлари кенг истеъмол молларини ишлаб чиқаришни тинмай кўпайтира бориш учун курашиб, 10 декабрда 1957 йил планини ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлдилар. Ўтган йилнинг худди шу давридагига қараганда қарийб 18 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Бу йил маҳсулотнинг 37 янги тури, жумладан болалар ўйинчоқлари, мебеллар ва бошқа уй-рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ишлаб чиқариш процессларини, айниқса оғир ишларни механизациялашга алоҳида эътибор берилди. Кўпгина артелларга токарлик, фрезерлик, рандаловчи ва силлиқловчи станоклар ҳамда асбоб-ускуналар ўрнатилди. Оёқ кийимларни ремонт қиладиган конвейер ўрнатилди ва ишга туширилди. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш шохобчаларини янада кенгайтиришга жиддий эътибор берилди. Ўтган ойлар мобайнида иккита маиший хизмат кўрсатиш комбинати фойдаланишга топширилди.

«Ташгорпромсовет» корхоналарининг кўпминг кишилик коллективи меҳнаткашларнинг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжини имкони борича тўлароқ қондириш мақсадида йил охиригача пландан ташқари яна 7 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилдилар.

Шаҳар ҳунармандчилик кооперациясининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўз зиммаларига олган ана шу мажбуриятларни ортиғи билан бажариш, тайёрланаётган маҳсулотларнинг ассортиментини кўпайтириш, уларнинг сифатини янада яхшилаш учун қатор тадбирларни белгиламоқдалар. Корхона коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақа тобора қизғин тус олмоқда, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг сафи кенгаймоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, пойтахт ҳунармандчилик кооперацияси корхоналарининг коллективлари ўз зиммаларига олган янги мажбуриятни ҳам шараф билан бажарадилар.

**В. МУҲАМЕДОВ,**
«Ташгорпромсовет» правлениесининг раиси.

## *Йиллик план бажарилди*

«Ташоблпромсовет»га қарашли корхона коллективлари ўзаро социалистик мусобақани кенг қизитиб ишлашлари туфайли 12 декабрда 1957 йил давлат планини ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича бажардилар. Корхона коллективлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш учун ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача яна пландан ташқари 12 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Бунинг учун ишлаб чиқаришни янада кенгайтириш, техникани тараққий эттиришга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

☆ ☆ ☆

## КОЛЛЕКТИВНИНГ ФАҲРИ

Кечагина бўлиб ўтган ёғингарчиликдан сўнг бугун қуёш одатдагидан чарақлаб чиқди. Декабрь ойи бўлишига қарамай, ҳаво илиқ. Ана шундай пайтларда тоза ҳавода пиёда юришнинг ўзига хос бир нашъаси бор.

Абдушукур ака атрофга суқланиб қаради. Онда-сонда учрайдиган сийрак булутлар кўк юзида эринибгина сузмоқда. Қодиров соф ҳаводан тўйиб, кетма-кет узун-узун нафас олди-да, қадамини тезлатиб юриб кетди. Завод ҳовлисининг нариги четидан кечагина ремонтдан чиқарилган новқирон йигитлардек кучга тўла паровоз ерни гурсиллатиб пишқирганича югуриб ўтди. Унинг чиқарган оппоқ тутуни палахса-палахса бўлиб ҳавода узоқ туриб қолди, сўнг майин шамол енгилгина учириб, уни ҳар томонга тўзғитиб юборди. Йиғув цехидан чиқиб келаётган паровозга яқиндагина берилган бўёқ қуёш нурида ялтирайди.

Буларнинг ҳаммаси Абдушукур акага кўпдан бери таниш ва қадрдон. Ўтмишда ажойиб революцион анъаналарга бой ва Ўрта Осиёдаги энг кекса корхоналардан бири бўлган шу заводда у чорак асрдан кўпроқ вақтдан бери ишлайди. Қодиров цехнинг улкан темир дарвозасидан ичкари киради. Бир текисда саф тортган станокларнинг кети кўринмайди. Кўприк крани ҳаммаёқни ларзага солиб, цехнинг у бошидан бу бошига югирмоқда. Кранни бошқараётган ёшгина қизча имо-ишора билан Абдушукур акага салом берди. Қодиров қизчага қараб қўлини силкитди. У баланд бўйли, қотмадан келган киши ишлаётган станок олдига келиб тўхтади. Бу киши ишга шу қадар берилиб кетган эдики, ўз ёнига сменадоши келиб турганини ҳам сезмай қолди. Қодиров унинг ишларини завқ билан кузатиб тургач:

— Ҳормант, Жўравой, — деди. Аммо лекин иш деган жойда муккангиздан кетадиган бўлибсиз-да.

— Келинг, касбдош. Бугун жуда барвақт йўқлабсиз?

Қодиров сменага эрта келганлигининг сабабини айтди.

...Паровоз поршени оғир бўлганлиги учун уни станокка ишчининг ўзи ўрнатишга қурби келмайди. Шу сабабли ҳам бу улкан детални кўтарма кранлар у станокдан бу станокка олиб қўядилар. Бу операцияни бажариш учун одатда кўп вақт сарфланади. Абдушукур ака поршенни тайёрлаш операцияларини қисқартиш, уни битта станокда охиригача ишловдан чиқариш ҳақида кўп бош қотирди. Ниҳоят бу ҳақдаги фикрини цех технологи Егор Борисовичга айтди.

— Нега мумкин эмас экан, агар астойдил киришса, инсон ҳар бир нарсага қодир, — технолог токарнинг фикрини тўла қўллаб-қувватлади.

Қодиров кўп йиллик бой тажрибага эга бўлса ҳам ўйлаб юрган масалани ҳал қилишга назарий билими етишмаслигини яққол сезди. Участка мастери Дмитрий Сергеевич ва цех бошлиғи Виктор Ивановичлар унга ёрдам бердилар. Биргаликда икки хил операцияни бажарадиган резецнинг чертёжлари тайёрланди. Иш процессини тезлатишга имкон берувчи мослама ҳам ҳамкорликда вужудга келтирилди...

Бугун биринчи марта поршенларни ана шу янги метод асосида тайёрлаб кўриш керак эди. Шу сабабли Қодиров ишга белгиланганидан анча барвақт келди. У станокка ўрнатилган мосламани ва ўзи таклиф этган чертёж бўйича тайёрлан-

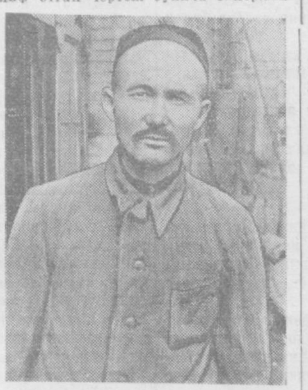

ган резецни яна бир бор кўздан кечириб чиқди. Бу ўртада цех ва участка бошлиқлари, технолог ҳамда мастерлар ҳам етиб келишди. Виктор Иванович Қодиров билан кўришар экан, унга далда берди:

— Ташвишланманг, Абдушукур, ҳамма нарса худди сиз ўйлагандек бўлиб чиқади. Ахир унинг ҳамма томони қайта-қайта ўрганилган-ку.

Лекин шунга қарамай Қодиров билинар-билинмас ҳаяжонланар эди. Цех бошлиғи кран бошқарувчи қизчага ишора билан поршенни станокка ўрнатишни буюрди. Детал кўнгилдагидек жойлаштириб қўйилди. Ҳадемай электр қуввати агрегатни ишга тушириб юборди. Атрофдагилар токарнинг ишини зўр қизиқиш билан кузатиб турарди. Янги резец поршеннинг ўйилиши лозим бўлган икки жойини айни бир вақтда кесиб кета бошлади. Абдушукур ака аввалига иккиланиб ишлаётган бўлса, энди у анча дадиллашди ва станок оборотини тезлаштирди. Резец белгиланган жойларга худди кўнгилдагидек қилиб ишлов берди. Биринчи операция тамом бўлгач, Қодиров станокни тўхтатди. Ҳамма қилинган ишнинг сифатини текшира бошлади. Детал аъло сифатда ишланган эди. Йиғилганлар донгдор токарни навбатдаги яна бир янгилиги билан самимий табрикладилар.

Илгарилари поршеннинг икки ёнидаги ғилдирак тушиб турадиган ери икки хил резец билан ишланар эди. Бир операция тамом бўлгач, иккинчи операцияни бажариш учун резецлар алмаштирилар эди. Бунинг учун камида 20 минут, сменада эса 1 соат вақт сарфланар эди. Эндиликда эса ҳамма операция фақат бир резец ёрдами билан ишланади. Аввал поршеннинг ўқи ясалар, сўнг у иккинчи станокда пардозланар эди. Абдушукур аканинг яратган махсус мосламаси ёрдамида энди у бир станокнинг ўзида ҳамма операциядан ўтадиган бўлди. Донгдор токарь поршенга ишлов бериш процессларини янада такомиллаштира бориб, бир поршенни 7 соат ўрнига 2,5 соат, кейинчалик эса ҳатто 2 соатда тайёрлайдиган бўлди.

Қодировнинг бу методи ремонт-комплектлаш цехи коллективи ўртасида кенг оммалаштирилди. Натижада кўпгина ишчилар смена топшириқларини икки ҳисса ва ундан ҳам ошириб бажарадиган бўлди. Ижодкор токарнинг иш унумдорлигини оширишга ёрдам берган бундай таклифлари кўп. Янгиликлар ижод этиш, новаторлар тажрибасини қунт билан ўрганиш ва уни ишда қўллаиш туфайли Қодиров смена топшириқларини 250-300 процентга етказиб бажараётир. Бешинчи беш йиллик топшириғини уч йилда бажарган бу донгдор токарь олтинчи беш йиллик топшириғини икки ярим йилда бажариш учун курашмоқда.

Абдушукур Қодиров Октябрь революцияси номли Тошкент паровоз-вагон ремонт заводига 1931 йилда оддий ишчи бўлиб келган эди. Тиришқоқ, янгиликка интилувчи Абдушукур ака қисқа вақт ичида ўзининг ҳалол меҳнати билан бутун коллектив ўртасида новатор сифатида танилди. Унинг номини завод коллективининг ҳар бир аъзоси зўр ифтихор ва фахр билан тилга олади.

**М. ЯХЁЕВ.**
**И. СУЛАЙМОНОВ,**

☆

## Пландан ташқари 600 минг тонна юк ташилди

Тошкент темир йўлига қарашли станция коллективлари ўртасида олтинчи беш йиллик топшириқларини муваффақият билан бажариш учун бошланган кураш тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу соҳада бизнинг коллективимиз ҳам яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Жумладан, юк тушириш бўйича берилган йиллик топшириқ ҳозирнинг ўзидаёқ 100,6 процент қилиб бажарилди. Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида станциядан жўнатилган составларнинг 54,1 процентини оғир юкли составлар ташкил этди. Буларда белгиланган нормадан ташқари қарийб 600 минг тонна турли хил халқ хўжалик юклари жўнатилди. Ўтган ойлар мобайнида юкларни зичлаб жойлаштириш ҳисобига 579 вагон бўшатилди ва уларда нормадан ташқари 20 минг 41 тонна юк ташилди.

Бундай юқори кўрсаткичларга илғорлар методини кенг қўлланиш ва коллектив ўртасида социалистик мусобақани яхши йўлга қўйиш туфайли эришилди. Станциянинг илғор ишчиларидан поезд тузувчилар Баҳриддин Абдужабборов, Иван Сердюков, стрелочник Клавдия Сураева, тарозибон А. Морозова ва бошқа жуда кўп ўртоқлар айниқса намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

Коллективимиз янги йилни янги ғалабалар билан кутиб олиш мақсадида иш суръатини сира бўшаштирмай меҳнат қилмоқда. Станция техника-иқтисодий кўрсаткичларини янада яхшилаш учун ҳозир бир қатор тадбирлар белгиланаётир. Жумладан, халқ хўжалик юкларини вагонларга зичлаб жойлаштириш усули бундан кейин янада кўпроқ жорий қилинади. Бу эса ўз навбатида юк ташиш таннархини камайтириш, кўплаб вагонларни бошқа юклар ташиш учун бўшатиб бериш имконини беради. Коллективимиз илғорликни қўлдан бермаслик учун ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилаётир.

**Ҳ. МАҲКАМОВ,**
Тошкент товар станциясининг бошлиғи.

## *Тошкент совнархози машинасозларининг муваффақияти*

Тошкент маъмурий-иқтисодий райони Халқ хўжалик кенгаши машинасозлик бошқармасига қарашли корхона коллективлари олтинчи беш йиллик планини бажариш учун курашда катта муваффақиятга эришдилар: 13 декабрь кечқурун область машинасозлари 1957 йил давлат планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Йиллик планни муддатидан анча илгари бажарган «Чирчиксельмаш», «Узбексельмаш», «Ташсельмаш» заводлари шу кунгача пландан ташқари бир неча ўн минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Область машинасозлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш мақсадида ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йил охиригача пландан ташқари 102 миллион сўмлик маҳсулот беришга қарор қилдилар. Корхоналарда олинган ана шу мажбуриятни ҳам шараф билан бажариш учун социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда.

☆

## ПОИТАХТ САНОАТИНИНГ ИЛҒОРЛАРИ

Токарь Жўра Маҳкамовнинг номини корхонадагиларнинг ҳаммаси ҳурмат билан тилга олади. Донгдор токарь илғорлар тажрибасини қўлланиб ишлаётганлиги сабабли ҳамма вақт юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Жўра Маҳкамов шу кунларда смена топшириғини 300 процентга етказиб бажараётир. Тошкентдаги ремонт экскаватор заводида ўртоқ Маҳкамов каби илғор ишчилар кўп. Завод йиллик планни муддатидан илгари бажарди. **Суратда:** ўртоқ **Ж. Маҳкамов.**

**А. Раҳимов** фотоси.

Тошкент экскаваторчилари маҳсулот ишлаб чиқаришни тинмай кўпайтира бориш учун мавжуд резервлардан унумли фойдаланиб ишламоқдалар. Агарда шу йилнинг бошларида ойига 25-26 тадан экскаватор тайёрланган бўлса, ҳозир ҳар ойда 40-45 тадан экскаватор ишлаб чиқарилмоқда. Корхонанинг кўпгина ишчилари келгуси йиллар ҳисобига маҳсулот бермоқда. Шулардан бири йиғувчи Р. Ҳамроқуловдир. У, шу кунларда топшириқни 180-200 процентгача етказиб бажараётир. **Суратда:** ўртоқ **Р. Ҳамроқулов** иш устида.

**В. Салов** фотоси.

## Меҳнаткашлар учун

Коллективимиз ўртасида олтинчи беш йилликнинг иккинчи йили — 1957 йил топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган кураш ўз натижаларини берди: корхонада йиллик план муддатидан илгари бажарилди.

Бундай юқори кўрсаткичга эришишда смена мастери Тўлаган Қудратхўжаев бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасининг хиссаси катта. Ёшлар шаҳар меҳнаткашлари учун хилма-хил ва юқори сифатли нон маҳсулотлари тайёрлашда бутун коллективга намуна бўлиб ишладилар. Бу бригада систематик равишда декада ва ойлик топшириқларни 110-115 процентга етказиб бажарди. Илғор ишчилардан Люба Дмитрова, Қосим Аҳмедов, Юрик-Сахов каби ўртоқлар айниқса юқори кўрсаткичларни қўлга киритмоқдалар.

Коллективимиз эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш ва меҳнаткашлар учун юқори сифатли хилма-хил нон маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш мақсадида иш суръатини тобора оширмоқда.

**Н. ҲАКИМОВ,**
Тошкентдаги 16-нон заводининг ишчиси.

## Ғалаба рапортлари

**«Автотракторадеталь» заводининг коллективи республикамиз МТСлари, совхозлари ва механика мастерскойларига запас қисм ва зарур узеллар етказиб бериш юзасидан йиллик давлат топшириғини ортиғи билан бажарди. Коллектив йил охиригача автомобиль ва трактор хўжаликларига яна 1 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот бериш мажбуриятини олди.**

* * *

**Тошкент «Гидрометприбор» заводи йил бошидан бери бир меёрда ишлаб келмоқда. Завод ишчи ва хизматчилари олтинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини 20 декабргача бажариш мажбуриятини олган эдилар. Ички имкониятларни кўплаб ишга солиш ва ўзаро социалистик мусобақани қизитиб юбориш натижасида бу мажбурият ҳозирдаёқ адо этилди.**

**Шу кунларда пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқараётган асбобсозлар янги йилгача қўшимча равишда 120 минг сўмлик маҳсулот беришга аҳд қилдилар.**

* * *

**Тошкент пахта тозалаш заводи бир неча йилдан бери корхоналараро социалистик мусобақада олдинда келмоқда. Бу коллектив 6 декабрда пахта толаси ва момиқ ишлаб чиқариш бўйича йиллик планни бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.**

**Йил охиригача пландан ташқари 1600 тонна тола ва 160 тонна момиқ бериш мажбуриятини олган завод ишчилари шу кунларда зўр ғайрат билан ишламоқдалар.**

## Янги шароитда ишлашнинг самаралари

Республика пойтахти саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XX съезди тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошириш учун курашда йил сайин катта ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Партия Марказий Комитетининг ташаббуси билан саноат ва қурилишни бошқаришнинг янгича ташкил этилганлиги социалистик экономикани янада ривожлантириш учун қулай имкониятлар яратди.

Корхоналарнинг партия ташкилотлари ва район партия комитетлари ишлаб чиқариш билан аввалгига қараганда анча чуқурроқ шуғулланадиган бўлиб қолдилар. Ишлаб чиқаришни ва меҳнатни рационал ташкил этиш, илғор техника ва прогрессив технологияни ҳамда новаторлар иш методини кўпроқ жорий этиш масалалари партия ва хўжалик ходимларининг диққат марказида турибди.

Илғор корхоналар сонининг тинмай кўпая бориши ва ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланиш натижасида кеча пойтахт саноат корхоналари ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича давлат планини муддатидан олдин бажариш юзасидан йил бошида олган мажбуриятларини белгиланганидан уч кун олдин бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун қизитиб юборилган социалистик мусобақада пойтахт машинасозлари олдинги сафда келмоқдалар. Улар ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажариш билан бирга, трактор, дон тозалаш машиналари, пахта тозалаш ускуналари, янги хил йиғирув машиналари, гидронасослар, бронли кабеллар, радио ва электротехника буюмлари сингари жуда кўп хил янги машина ва механизмлар тайёрлашни ўзлаштирдилар.

Йил бошидан бери 2 мингдан кўпроқ йирик ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилди. Бир қанча корхоналарда ишлаб чиқариш майдонлари, участка ва бўлимлар кенгайтирилди, айрим цех ва пролётлар реконструкция қилинди.

Ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг ижодий ташаббускорлиги ҳар қачонгидан ҳам ортиб бормоқда. Бу йил завод ва фабрикаларда ҳаммаси бўлиб 4 мингта рационализаторлик ва ихтирочилик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 25 миллион сўмга яқин фойда кўрилди.

«Ташкенткабель» заводининг новатор-ишчилари Ж. Розиқов, В. Клюшкин ва бронь кабеллари цехининг бошлиғи А. Зайцев ўртоқлар биргаликда АНВ-4 маркали янги агрегат ихтиро қилдилар. Узлуксиз вулканизация қиладиган бу агрегатни ишга тушириш натижасида оғир меҳнатда банд бўлган 15 ишчи бошқа участкага кўчирилди, 120 квадрат метр ишлаб чиқариш майдони бўшатилди, бронь кабелларнинг устини қириш ва қалайлаш операциялари бир вақтнинг ўзида тез ва сифатли бажариладиган бўлди. Шу биргина янгиликнинг ишлаб чиқаришга жорий қилиниши йилига ўрта ҳисобда 1 миллион сўмликдан кўпроқ давлат маблағини тежаш имкониятини яратди. Йил давомида заводда 200 га яқин мана шундай қимматли янгиликлар амалга оширилди ва бунинг орқасида корхона бир неча миллион сўм фойда кўрди. Шу билан бирга, ишлаб чиқариш маданияти анча ошди, маҳсулот сифати яхшиланди.

Бу йил пойтахт корхоналарида илғор иш методлари ва прогрессив технология ҳар қачонгидан кўп жорий қилинди. Машинасозлик заводларининг қуюв цехларида қобиқли формаларга қуйиш, юқори унумли машиналарда формалаш методлари кенг қўлланилди. Темирчилик-пресс цехларида металлни юқори частотали ток кучи билан ишлаш, штамп воситаси билан қирқишни кенг қўлланиш ва бошқа шу сингари илғор технологиянинг кўп участкаларда жорий этилиши меҳнат унумдорлигини кескин ошириш ва кўплаб металл тежаш имкониятини берди.

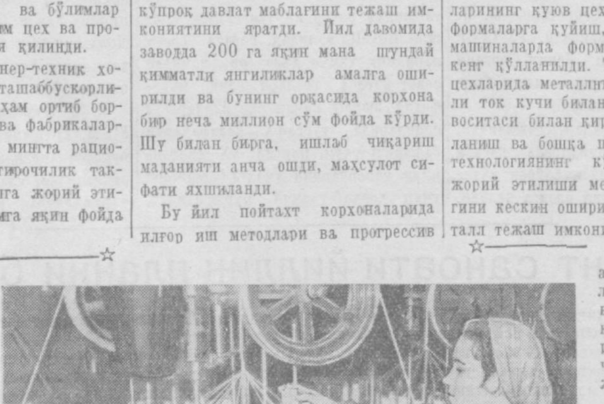

Яқинда «Ташкенткабель» заводига Украинадаги «Укркабель» заводидан хат келди. Украиналик кабелчилар тошкентлик кабелчиларни социалистик мусобақага чақирган эдилар. Хат билан бирга киевликлар ўз социалистик мажбуриятларини ҳам юборган эдилар. «Ташкенткабель» заводининг коллективи бу чақириқни атрофлича ўрганиб чиқди ва уни қувонч билан қабул қилди. Ҳар икки ўртадаги социалистик мусобақада ғолиб чиқиш учун корхона ишчилари астойдил меҳнат қилаётир. **Суратда:** шнур цехининг илғор ишчиси, комсомол аъзоси **Т. Чирьева** иш устида.

**Б. Салов** фотоси.

Шунингдек пойафзал, тикувчилик, тўқимачилик ва озиқ-овқат саноати корхоналарида ҳам бир қанча янгиликлар жорий этилди.

Шуни алоҳида қайд қилиш керакки, пойтахтда жойлашган Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, олий ўқув юртлари ва илмий-текшириш муассасалари бу йил саноат ходимларига ҳар қачонгидан кўп ва самарали ёрдам бердилар.

Қўлга киритилган ютуқлар билан бирга, ҳали пойтахт саноати ишида бир қанча камчиликлар ҳам бор. Шаҳардаги корхоналарни ихтисослаштириш, машинасозлик заводларини стандарт асбоб-ускуналар, метиз ва электродлар билан таъминлаш, чиқарилаётган машиналар сифатини яхшилаш, эскирган ускуналарни модернизация қилиш ва янги машиналарни ўз вақтида ўрнатиб ишга тушириш, оғир иш процессларини механизациялаш соҳасида қониқарли иш қилинмаётир. Баъзи партия ва касаба союз ташкилотлари корхонага катта фойда келтирадиган ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш ишлари билан етарлича шуғулланмаётирлар. Техника прогресси масаласи бошланғич партия ташкилотлари мажлисларида камдан-кам муҳокама қилинади. Баъзи корхоналарда рационализаторлик ҳаракати оммавий равишда қизитиб юборилмаган.

Мана шу камчиликлар туфайли 29 корхона 11 ойлик давлат планини бажармай, давлатдан 25 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот қарз бўлиб қолди. Хомашё, электр қуввати ва бошқа ресурсларни тежаб сарфламаслик, бракка йўл қўйиш натижасида бу корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳсулот таннархи 17 миллион сўм ошиб кетди.

Хўжалик ходимлари ва партия ташкилотларининг бурчи — ҳар бир корхонада давлат планларининг ҳамма кўрсаткичлар бўйича тўла-тўкис бажарилишини таъминлашдан, йил охиригача қўшимча маҳсулот бериш юзасидан олинган янги мажбуриятнинг ҳам адо этилишига эришишдан ва 1958 йил топшириғини муваффақиятли бажариш учун ҳозирданоқ киришишдан иборат.

**А. МУҲАМЕДОВ,**
Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети саноат ва транспорт бўлими мудирининг ўринбосари.

## Ғалаба рапортлари

**Олтинчи беш йиллик программасини муддатидан олдин бажариш учун астойдил курашаётган Тошкент қоғоз комбинати ишчилари ва инженер-техник ходимлари қоғоз, картон ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқаришни тинмай кўпайтирмоқдалар. Бу ерда йиллик ва квартал планлари доим ортиғи билан бажарилади.**

**Комбинат коллективи яқинда 1957 йил ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини бажарганлигини ва йил охиригача яна 3 миллион сўмлик маҳсулот бериш мажбуриятини олганлигини қувонч билан хабар қилди.**

* * *

**Тошкент кондитер комбинати коллективи аҳолининг пероженое, кекс, торт ва бошқа шу сингари тансиқ ширинлик таомларга нисбатан эҳтиёжини кўпроқ қондириш мақсадида меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириб бормоқда. Ҳамма цех ва участкаларнинг унумли ишлаши натижасида йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш плани 101,1 процент қилиб бажарилди.**

* * *

**Тошкент шаҳар партия комитети ҳамда Тошкент Совнархозига келаётган завод, фабрикаларнинг йиллик планни муддатидан олдин бажарганликларидан дарак берувчи рапортлар сони кун сайин кўпаймоқда. Бир куннинг ўзида Тошкентдаги химия-фармацевтика, консерва ва металлофурнитур заводлари, 2-макарон фабрикаси ва «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, Киров районидаги 2- ва 3-модалар ательелари 1957 йил топшириғини бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.**

# Коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатлари учун якдиллик билан овоз берайлик!

☆

## Ҳуқуқларимиз ҳимоячисини сайлайман

Заводимиз коллективи қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини юқори иш унумли машиналар билан янада кўпроқ таъминлаш мақсадида ғайрат билан ишлади ва 1957 йил топшириғини муддатидан қарийб 2 ой олдин бажарди. Кўп қатори мен ҳам мамлакат бойликларини, халқ бойликларини тинмай кўпайтириб бориш йўлида астойдил ишламоқдаман. Биз қанчалик кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарсак, мамлакат экономикаси шунчалик мустаҳкам бўлади, бинобарин халқларимизнинг моддий фаровонлиги янада ошади.

Совет суди биз яратаётган ана шу бойликларни талон-торож қилинишидан сақлайди. Шунингдек совет суди СССР Конституциясида белгилаб берилган меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини доимо ҳимоя қилиб келмоқда. Шу сабабли ҳам мен ўз дўстларим билан бир қаторда бугун одил совет суди учун овоз бераман.

**Т. НАЗАРОВ,**

«Ташсельмаш» заводининг ишчиси.

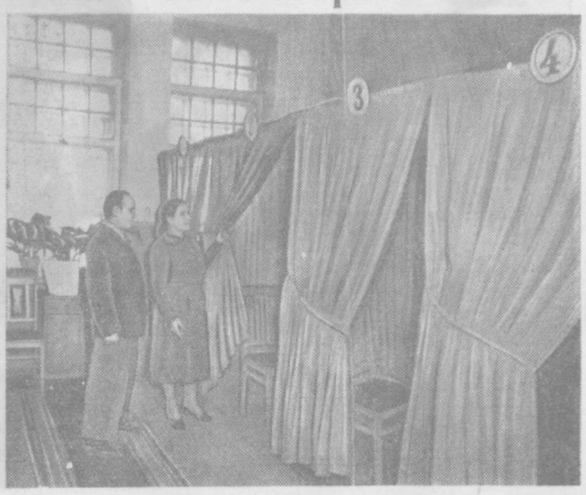

Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги 43-сайлов участкаси сайловчиларни кутиб олиш учун яхши тайёрланган. **Суратда:** агитпункт мудири **М. Иброҳимов** ва саноқ комиссиясининг аъзоси **З. Гречишкина** ўртоқлар сайлов пунктини сайловчилар келишидан олдин яна бир марта кўздан кечирмоқдалар.

**В. Салов** фотоси.

## Якдиллик билан овоз бераман

Жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқимизнинг моддий ҳамда маданий фаровонлигини янада юксалтириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келади. Мамлакатимизда совет оиласини мустаҳкамлашга зўр эътибор берилмоқда, болаларимизнинг билим олишига катта имкониятлар яратиб берилган.

Совет суди халқимиз томонидан яратилган катта бойликни, кишиларимизнинг Конституцияда белгиланган ҳуқуқларини қўриқлайди. Биз болаларимизни мактаб ва оилада юксак маданиятли, ўзаро дўстлик ва ҳурмат, ҳамкорлик руҳида тарбияламоқдамиз. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар яратиб берилган. Бу соҳада Коммунистик партия ва Совет ҳукумати тинмай меҳрибонлик қилмоқдалар. Мен мана шу оталарча ғамхўрлик учун барча совет кишилари қаторида халқ судьялиги ва маслаҳатчилигига социалистик қонунчиликни пухта биладиган, давлат ва халқ мулкини талон-торож қилувчиларга, ўғри ва муттаҳамларга қарши аёвсиз курашадиган, хотин-қизлар ҳуқуқини поймол қилувчиларга нисбатан муросасиз муносабатда бўладиган, халқ ва давлат манфаатини мустаҳкам туриб ҳимоя қиладиган кишиларга овоз бераман.

**Ҳаким АЗЛАРОВ,**

Тошкент районидаги 7-мактаб ўқитувчиси.

## *СОВЕТ СУДЬЯСИ*

Иш соати тугади.
Ана,
Судья борар Анҳорни бўйлаб,
Папироси оғзида,
Учган,
Эртанги суд мажлисин ўйлаб.
Икки ёшнинг умри,
Тақдири
Чулғаб олган унинг ҳаёлин.
Судья ўйлар икки ғунчанинг
Келажагин —
Порлоқ иқболин:
«Газетада эълон ҳам чиқди...
Ажрашмоқчи икки умрдош.
Не-не орзу, не-не умидла
Бир ёстиққа улар қўйган бош.
Аҳду паймон қилиб иккиси
Ойли тунда сайр этган бедор.
Фарҳод-Ширин каби севишган...
Иккови ҳам эмас айбдор.
Арзимаган нарсадан жанжал —
Чиққан,
Қизиққонлик қилишган.
Пашша филга айланган,
Роса
Бир-бирининг дилин тилишган.
Яраштирмоқ керак!
Икки ёш
Қайта турмуш қурсин,
Чаманда —
Шод қўшиқлар айтишсин бирга,
Юзларида барқ уриб ханда!..»
Судья шуни ўйлайди,
Унинг
Ҳаёлида шу фикр фақат.
Аҳди қатъий!
Иккала ёшни
Яраштириб қўяди албат!
* * *
Бугун сайлов!
Совет судлари
Ҳуқуқимиз қилар ҳимоя!
Жазолайди,
Совет қонунин
Бузганларни,
Этмай риоя!
Бугун сайлов.
Участка сари
Оқиб борар поёнсиз тўлқин!
Овоз берар ёш ҳамда қари
Халқнинг софдил фарзанди учун!

**Мавлон ИКРОМ.**

## Фаровон ҳаёт учун

Совет суди деганда—СССР гражданлари ҳуқуқ ва манфаатларининг ва социалистик мулкнинг толмас қўриқчиси, шунинг билан бирга совет давлати қонунларига хилоф иш қилувчи ишёқмас безориларга нисбатан шафқатсиз иш кўрувчи дунёда энг одил, энг демократик суд органи кўз олдимизга келади.

Совет суди кишиларимизни социалистик мулкни кўз қорачиғидек сақлаш, меҳнат интизомига онгли равишда буйсуниш руҳида тарбиялайди. Шундай қилиб у халқ хўжалигини ривожлантиришга, коммунизм қуришдек улуғ ишга ўз муносиб ҳиссасини қўшади.

Бригадамиз аъзолари ҳам областимиз пахтакорлари сингари социалистик давлатимизнинг адолатли қонунларидан баҳраманд бўлиб, ўзларига бириктилган 92 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан об-ҳаво шароити оғир бўлишига қарамасдан 38,5 центнердан ҳосил етиштирдилар, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари ошириб бажардилар.

Пахтадан юқори ҳосил олиш натижасида йилдан-йилга ҳаётимиз фаровон, хонадонимиз чароғон бўлмоқда. Бригадамизда Ильич нури порламаган, радио карнайидан музика садоси янграмаган хонадон йўқ. Сўнгги йиллар ичида ўнлаб оила янги типда қурилган ёруғ ва озода уйларга кўчиб кирди, улар тўқ ва фаровон ҳаёт кечирмоқдалар. Қишлоғимиз янги план асосида қайта қурилмоқда.

Мен районимиз меҳнаткашлари билан биргаликда Оққўрғон район 1-участка халқ судьялигига номзоди кўрсатилган ўртоқ Жалил Қўчқоровга якдиллик билан овоз бераман.

**Тошбой УМАРОВ,**

Оққўрғон район Тельман номли колхознинг бригада бошлиғи.

## Бобо билан суҳбат

Октябрь революциясидан илгари собиқ Туркистондаги «суд», «қози» деган сўзлар қонунсизлик, адолатни поймол этиш, хилоф, нифоқ ишларни қилиш деган маънони англатарди. Порахўрликка муккасидан кетган, бойлар ва амалдорлар бериб турадиган садақа билан кун кўрган лаганбардор қози, қозикалонлар, судьялар фақат қўли қадоқ, елкаси ямоқ меҳнаткашни тергар ва суд қилар эди, холос. Бой ва амалдор бўлган киши ҳар қанча жиноят қилса ҳам уйдирма далиллар, шариатпаноҳларнинг берган патволари билан оқланарди.

Октябрь революцияси меҳнаткаш инсонни қул қилиш қуроли бўлган Туркистондаги мустамлакачилик суд системасини таг-томири билан супуриб ташлади. Совет суди адолатнинг содиқ ҳимоячиси, чинакам халқ судидир. Совет суди дунёга келган дастлабки кунларданоқ ҳақиқий адолат йўлидан юрди. Совет суди меҳнаткашларнинг ҳаётий манфаатларига мос келадиган, уларни коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялайдиган, социалистик онглилик ва меҳнат интизомига ўргатадиган, ўз тиғини ҳар қанақанги кўринишдаги халқ душманларига қаратадиган чинакам одил суддир.

Суд органлари судьяларимиз фаолиятидан қоронғу ўтмишнинг жонли шоҳиди бўлган бобо ва бувиларимиз айниқса миннатдор бўлишади. Улар билан ҳамсуҳбат бўлсангиз, ўтмиш қозилари ва судларининг тутуриқсиз ишлари, уларни сайлаш йўсини тўғрисида бор бўлган ҳақиқатни рўй-рост гапириб қўяқоладилар.

Биз суд сайловлари арафасида Тошкент шаҳар Киров районининг Озерний проездидаги икки томони бўйлаб савлат билан қад кўтариб турган уйларнинг бирида бўлдик. Кенг, баҳаво ҳовли. Ёруғ ва шинам безатилган уйлар. Бу уйда кекса нуроний чол Маҳамадсоат бобо оиласи яшайди. Ҳурматли бобо 93 баҳорни кўрибди. Унинг вафодор умр йўлдоши Каромат буви 90 ёшга кирибди. Бу ҳар иккала умрдош ўтмишнинг ғам-ғуссасини бирга тортишган. Ҳозир эса адолатли, гўзал замонамизнинг шод-хуррам кунларини биргаликда баҳам кўрмоқдалар. Салкам бир асрга яқин умр кўраётган бу бобонинг ҳали ҳам фикрлари аниқ, зеҳни ўткир.

Маҳамадсоат ота ўз фарзандларидан ёлчиган, бадавлат кексалардан. Унинг катта ўғли фан кандидати Маҳамадсодиқ ака ҳозир бир қиз, олти ўғилга бош. У Ўзбекистон Фанлар академиясининг ботаника илмий-текшириш институтида қарийб шу илмий муассаса ташкил қилингандан бери ишлайди. Кейинги ўғил Сафожон ака бўлса «Тез ёрдам» станциясида фельдшер бўлиб ишламоқда.

Ўтмишдаги кўпгина адолатсизликларнинг жонли гувоҳи бўлган Маҳамадсоат бобо биз билан суҳбатда кўп ибратли гапларни айтди:

— «Оқ подшо» амалдорлари, жоҳил хонлар, бебош беклар ҳукумат тепасида турган замонда адолатдан асар ҳам йўқ эди, болам. Судлар, қозилар ва шариат пешволари фақат давлатманд кишиларнинг ёнини олар, шулар ноғорасига ўйнар эдилар. Тамошада Солиҳ бойнинг хизматкори Ғофур айтган ёғлиқ палов, кимхоб чопонлар эвазига бойларнинг зулм пичоғини қайраб уларга патволар топиб берганлар худди шуларнинг ўзи эди...

— Илгари қозиларни қай тартибда сайлагансизлар?

— Илгариги сайлов билан ҳозирги Шўролар ҳукумати сайлови ўртасида ер билан осмонча фарқ бор дейишади, бу жуда тўғри гап.

— Аёл кишиларни камситиб сайловга қатнаштиришмасди, — гапга аралашди Каромат буви.

— Мингбоши ҳовлиларга кириб қози сайлаш кунини хабар қилиб кетарди. Сайловчилар қозининг ким эканлигини билишмас эди. Лекин катта ваъдалар билан лавозимга миниб олган қози ҳаргал албатта шуринг қурғур камбағални чўмичда қоқарди. Сайлов куни овоз берадиган киши иккита яшикдан бирига тош ташлаб кетаверар эди. Атрофда турган бойлар ўз яқин кишилари номига бўлган яшикка иложи борича кўп тош ташлатишга уринардилар. Қоп-қоп қуруқ ваъда, дўқ-пўписа ишга солинарди. Яшигига кўп тош тушиб, кўп овоз олган қози эса амал курсисига ўтиргач, нуқул ўша бойларга хизмат қиларди. Хуллас, у вақтда бой-бойга боқар, сув-сойга оқар замон эди. Қозихона порахўрлик, ҳақни ноҳақ, ноҳақни ҳақ қилиш макони эди.

— Мен, — дейди кекса сайловчи, — бугун юрт қатори халқимиз ва давлатимиз манфаатининг қонуний ҳимоячиси совет одил суди учун, судьяликка ва халқ маслаҳатчилигига номзодлари кўрсатилган ишончли фарзандларимиз учун овоз бераман. Уларнинг меҳнаткашлар манфаатини оғишмай ҳимоя қилишларига ишончим комил.

**М. АСОМИДДИНОВА,**
**Т. НАЖМИДДИНОВ.**

## Ер сунъий йўлдошларининг ҳаракати тўғрисида

**14 декабрь эрталаб соат 6 га қадар Ернинг иккинчи сунъий Йўлдоши Ер атрофини 573 марта айланиб чиқди. Биринчи сунъий Йўлдош шу вақтга қадар ер атрофини 1068 марта айланиб чиқди.**

**Ҳаво очиқ бўлганда Ернинг иккинчи сунъий йўлдошини қуёш чиқиши олдидан шимолий кенгликнинг 15 градусидан 41 градусигача ва қуёш ботгандан кейин жанубий кенгликнинг 0 градусидан 15 градусигача оддий кўз билан кўриш мумкин бўлади. (ТАСС).**

## БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ XII СЕССИЯСИ

### Сиёсий Комитет давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисидаги масалани муҳокама қилабошлади

НЬЮ-ЙОРК. 13 декабрь. (ТАСС). Кеча Сиёсий Комитет давлатларнинг тинч-тотув яшаши тўғрисида Совет Иттифоқи томонидан қўйилган масалани муҳокама қила бошлади.

Биринчи бўлиб СССР делегациясининг бошлиғи В. В. Кузнецов сўзга чиқди. Сўнгра Финляндия делегати Р. Энкельга ва Бирма делегациясининг бошлиғи У Танга сўз берилди.

## БОШ МИНИСТР НЕРУ Н. А. БУЛГАНИН ЖАВОБИНИ ТАБРИК ҚИЛМОҚДА

ДЕҲЛИ, 13 декабрь. (ТАСС). «Индиан экспресс» газетасининг хабарига кўра, Ҳиндистон бош министри Неру 12 декабрда штатлар губернаторлари конференциясида нутқ сўзлаб, атом қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисида қилган таклифига Н. А. Булганиннинг жавобини табриклаган ва бошқа мамлакатлар ҳам бу чақириқни маъқуллайдилар, деб ишонч билдирган.

## АҚШ ва Ғарбий Германия мудофаа министрларининг музокаралари

БОНН, 13 декабрь. (ТАСС). Кеча Боннда АҚШ мудофаа министри Макэлрой билан ГФР мудофаа министри Штраус ўртасида музокаралар бўлди. Музокараларда Ғарбий Германия бундесвери ва Америка қуролли кучлари қўмондонлигининг вакиллари, шунингдек ГФР ташқи ишлар министрлигининг ва Американинг Бонндаги элчихонасининг масъул вакиллари қатнашдилар.

Ғарбий Германия матбуотининг хабарларидан маълум бўлишича, музокараларнинг асосий темаси бундесверни Америка ракета қуроли билан қуроллантириш масаласи ҳамда НАТО кенгашининг яқинда бўладиган сессиясига тайёргарлик кўриш билан боғлиқ бўлган бошқа масалалар бор эди.

«Нейе Рейн-цейтунг» газетасининг ёзишича, ГФР ҳарбий доираларида «ракета қуроли билан қуролланишга ҳеч бир ҳолда қарши келмаслик керак» деган тенденция бор. Яна шу доираларни далил кўрсатиб, газета ёзади: «Бунда фақат америка планларига рози бўлишга интилишгина эмас, балки бундай қуролга эга бўлиш йўли билан ўз позицияларини кучайтириш орзуси ҳам ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир...»

## Вашингтонда янги ҳарбий планлар тайёрланмоқда

ВАШИНГТОН, 13 декабрь. Кеча президент Эйзенхауэр НАТО мамлакатлари ҳукумат бошлиқларининг 16 декабрда Парижда очиладиган конференцияси билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан АҚШ миллий хавфсизлик кенгаши аъзолари билан икки соатдан ортиқ маслаҳатлашган.

Матбуот вакилларига Оқ уйнинг билдиришига кўра, кенгаш қатнашчилари «НАТО сессияси билан боғлиқ бўлган сиёсат ва планларни» муҳокама қилганлар «деб фараз қилиш мумкин». Маълумки, миллий хавфсизлик кенгаши АҚШнинг даставвал ҳарбий масалалар билан шуғулланувчи тор ҳарбий кабинети ҳисобланади.

Юнайтед Пресс агентлигининг хабар беришича, кенгашда давлат секретари Даллес, мудофаа министрининг ўринбосари Куорлс, молия министри Андерсон, атом энергияси комитетининг раиси Страус, вице-президент Никсон, мудофаа учун сафарбарлик бошқармасининг раҳбари Грэй, штаб бошлиқлари бирлашган группаси раисининг вазифаларини адо этувчи адмирал Бэрк, марказий разведка бошқармасининг раҳбари Аллен Даллес ва бошқалар қатнашган.

## ҒАРБИЙ ЭРОНДА ЕР ҚАТТИҚ ҚИМИРЛАДИ

ТЕҲРОН, 13 декабрь. (ТАСС). Бугун Керманшоҳ районида (Ғарбий Эрон) қаттиқ ер қимирлади. Бу ерда маълум бўлишича, Сахнех ва Парсунг қишлоқларида кишилар ўртасида жуда кўп қурбонлар бўлган.

Ер қимирлаш оқибатлари тўғрисида ҳали расмий маълумот эълон қилингани йўқ.

Кўп кишилар бошпанасиз қолган. Эрон маъмурлари зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш учун чоралар кўрмоқдалар.

## СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг Италия Республикаси Министрлар совети раиси А. Дзолига мактуби

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин Италия Республикаси Министрлар совети раиси А. Дзолига мактуб билан мурожаат қилди.

Мактубда айтиладики, ҳозир жаҳонда рўй бераётган воқеалар инсониятнинг келажаги учун, инсониятнинг тинч ривожланиши учун катта ташвиш тугдирмаслиги мумкин эмас. Зўр бериб қуролланиш ўзининг ҳажми жиҳатидан ҳам, шунингдек яратилаётган қурол турларининг вайрон қилиш кучи жиҳатидан ҳам ҳар қачонгидан кўра ошиб кетди. «Совуқ уруш» давлатларнинг бир-бирларига ишончсизлигини тобора оширмоқда, халқаро аҳволни ниҳоят даражада кескинлаштирмоқда.

Шимолий атлантик иттифоқи кенгашининг бутун Парижда навбатдаги сессияси очилаётган кунда бу сессияни чақиришда ташаббус кўрсатганлар янги ҳарбий стратегия планларини ишлаб чиқиш зарур, деб айтмоқдалар. Бунда гап шундай планлар устида бораётирки, бу планларнинг амалга оширилиши янги урушни бошлаб юбориш хавфини анча яқинлаштириб қўяди.

Италия бундай планларни тузишда қатнашмаган-ку ва Италия ҳеч ким билан бевосита урушмоқчи эмас-ку, дейишлари мумкин, дейилади мактубда. — Биз, итальян халқининг тинчликсеварлигига шубҳаланган эмасмиз ва шубҳаланмаймиз, албатта, лекин Италия ҳарбий блокнинг аъзоси эканлигини ҳам унутмаслик керак, фактлар бу ҳарбий блок агрессив урушга кун сайин тайёрланаётганлигини кўрсатади. Агар янги урушга тайёргарликни жадаллаштириш планлари НАТО кенгаши сессиясида қабул қилинса, бу план Италиянинг қўл ва оёғини боғлаб қўяди. Унинг аҳволи НАТОда қатнашувчи мамлакатларнинг «бир-бирига боғлиқлиги» деб аталган доктрина билан белгиланадиган бўлиб қолади.

Ҳозирги кунда НАТО раҳбарлари тузаётган планлар Ғарб цивилизациясини Совет Иттифоқи томонидан бўладиган қандайдир таҳдиддан қутқариб қолиш мақсадини кўзда тудади, дейишаяпти. Лекин маълумки Совет Иттифоқи АҚШга ҳам, Италияга ҳам Ғарбдаги ёки Шарқдаги бошқа бирор мамлакатга ҳам таҳдид қилган эмас ва таҳдид қилаётгани йўқ. Биз, ҳамма мамлакатлар билан шу жумладан НАТОга аъзо бўлган мамлакатлар билан ҳам тинчликда ва дўст бўлиб яшашни истаймиз.

Сўнгра, Н. А. Булганин Италияда чет давлатларнинг термоядро қуроли билан қуролланган авиация, денгиз ва қуруқликдаги қисмларини жойлаштириш итальян халқининг хавфсизлигига жиддий таҳдид туғдираётганлигини кўрсатиб, уруш бошланиб кетган тақдирда, НАТОга аъзо бўлган мамлакатларнинг территорияларида бўлган Америка ҳарбий базалари шу мамлакатларнинг ҳозирги замон урушининг бутун ҳалокатли оқибатларига дучор бўлишларига муқаррар сабабчи бўлишини эслатиб ўтади.

Халқаро ишларда Италиянинг ролига катта аҳамият берганлигим сабабли ва Сизнинг мамлакатингиз халқаро тинчликни мустаҳкамлашдан иборат умумий ишга ҳеч шубҳасиз муҳим ҳисса қўшиши мумкинлигига амин бўлганим ҳолда, дейилади мактубда, Сиз раис жанобларига Совет Ҳукуматининг баъзи бир мулоҳазаларини айтиб ўтишни лозим топаман.

Мактубда дейиладики, аввало, тегишли давлатлар ядро қуроли қўлланмасликка ва бу қуролнинг ҳар қандай синовларини лоақал 2-3 йил тўхтатиб туришга сўз беришлари зарур. Совет Ҳукуматининг фикрича, бундай битим 1958 йил 1 январданоқ кучга кириши мумкин бўлур эди.

Буюк давлатларнинг бошқа давлатлар территориясида, шу жумладан ўз-ўзидан маълумки, Италия территориясида ҳам ядро қуролининг ҳар қандай турларини жойлаштиришдан воз кечишлари ҳозирги вазиятда катта аҳамиятга эга бўлур эди.

Биз шу нарсага аминмизки, Шимолий атлантик иттифоқида қатнашувчи давлатлар билан Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар бир-бирларига ҳужум қилмаслик тўғрисида у ёки бу шаклда битим тузиб, Европадаги бутун вазиятни яхшиланишга томон жиддий равишда ўзгартиришлари ва уруш хавфини кўп даражада камайтиришлари учун имконият бор.

Совет Ҳукумати Яқин ва Ўрта Шарқдаги ҳали ҳам беқарор бўлиб турган аҳволни нормаллаштириш мақсадида манфаатдор давлатларнинг шу райондаги мамлакатларнинг мустақиллигини бузадиган ҳеч қандай ҳаракат қилмаслик тўғрисида аҳд-паймон қилишлари ҳамда Яқин ва Ўрта Шарққа таааллуқли масалаларни ҳал этишда куч қўлланишдан воз кечишлари зарур, деб ҳисоблайди.

Ниҳоят, биз шу нарсага қатъий аминмизки, дейилади мактубда, Ғарбдаги муайян доиралар урушни тарғиб қилиб кун сайин олиб бораётган пропагандани тўхтатмасдан туриб ва халқаро савдо-сотиқни бемалол эркин равишда ривожлантирмасдан туриб, халқаро вазиятни чинакам яхшилаб бўлмайди.

Совет Иттифоқи билан Италия ўртасида келиштириб бўлмайдиган ҳеч қандай ихтилоф бўлган эмас ва бундай ихтилоф йўқ. Бизнинг фикримизча, мамлакатларимиз ўртасида ҳамма соҳалардаги муносабатлар дўстлик ва ҳамжиҳатликка асосланиши мумкин ва лозим. Совет Ҳукумати ана шу мулоҳазаларни назарда тутиб, Италия Ҳукуматига Италия-Совет муносабатларини урушдан кейин вужудга келган ва шу вақтгача бартараф қилинмаган баъзи масалалардан узил-кесил халос қилишни таклиф қилган эди.

Пировардида Н. А. Булганин шу айтиб ўтилган мулоҳазаларни Италия Ҳукумати диққат билан кўриб чиқади, деб умид билдирди. (ТАСС).

## СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганиннинг Туркия Бош Министри А. Мендересга мактуби

13 декабрда СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганин Туркия Бош Министри А. Мендересга мактуб юборди.

Совет Ҳукумати, дейилади мактубда, Туркия Ҳукуматининг эътиборини ҳозирги вақтда халқаро аҳволнинг умумий масалаларига жалб қилишни зарур деб ҳисоблайди.

АҚШ, Буюк Британия ҳамда НАТОга аъзо бўлган бошқа мамлакатлар давлат арбоблари ва ҳарбий арбобларининг айтган гапларидан кўриниб турибдики, НАТО кенгашининг бўладиган сессиясида шу ҳарбий иттифоқ қатнашчиларининг атом урушига ҳарбий тайёргарликларини кескин равишда кучайтиришга, жумладан, НАТОга аъзо бўлган бошқа мамлакатларнинг территорияларида Американинг ядро ва ракета қуроли жойлаштириладиган янги базаларини қуришга қаратилган янги ҳарбий стратегия планлари муҳокама қилинади ва ишлаб чиқилади.

Бунда гап, дейилади мактубда, сунъий равишда вужудга келтирилаётган асабийлик ва ҳарбий васваса вазиятида зўр бериб қуролланишни ҳамда «совуқ урушни» янада давом эттириш ҳақида бораётир. Совет Ҳукумати буни шу тайёргарликнинг илҳомчиларига ҳам, умумий тинчлик ишига ҳам ҳеч қандай яхшилик келтирмайдиган хатарли йўл деб ҳисоблайди. Сиз бошчилик қилаётган ҳукуматнинг яқиндагина эълон қилинган программасидан кўриниб турибдики, ва Сиз, Бош Министр жаноблари ҳам ҳақли равишда шундай деб ҳисоблаётирсизки, «совуқ уруш» кейинги вақтларда тобора шиддатли ва хатарли бўлиб қолмоқда.

Н. А. Булганин Яқин ва Ўрта Шарқдаги аҳволга таааллуқли масалаларда Совет Иттифоқининг позициясига тўхталиб, кўрсатиб ўтадики, шу райондаги давлатлар билан бевосита чегарадош бўлган Совет мамлакати яқин ва Ўрта Шарқда тинчлик сақланишидан, шу давлатларнинг ҳаммаси билан тенг ҳуқуқлилик ва суверенитетни ўзаро ҳурматлаш асосида яхши қўшничилик муносабатларида бўлишдан ғоят манфаатдордир.

Бу айтилган гаплар Совет Ҳукуматининг Туркияга нисбатан сиёсатига ҳам батамом таааллуқлидир. Шунинг учун ҳам биз баъзи давлатларнинг Туркия ҳам мансуб бўлган ҳарбий гуруҳлари қилаётган ҳаракатлар сабабли туғилиши мумкин бўлган оқибатлар бизни ташвишлантираётганлигини Туркия Ҳукуматига айтмаслигимиз мумкин эмас. Туркия ерида АҚШнинг ёрдами билан, Америка ҳарбий мутахассисларининг раҳбарлиги остида жуда кўп аэродромлар, ҳарбий ва ҳарбий-денгиз базалари қурилдики, буларнинг сони ва характери Туркия қуролли кучларининг эҳтиёжларидан анча ортиқлиги очиқ кўриниб турибди.

Туркия билан қўшни мамлакатларга қарши қаратилган ҳарбий тайёргарликлар учун чет давлатнинг Туркия территориясидан фойдаланаётганлиги Туркияни жуда хатарли аҳволда қолдирадики, Совет Ҳукумати бунга Туркия Ҳукуматининг эътиборини жалб этишни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди.

Мактубда айтиладики, Совет Ҳукумати Шимолий атлантик иттифоқининг ҳарбий тайёргарликларида Туркиянинг қатнашаётганлиги натижасида туғилаётган оқибатлар тўғрисида Туркияни ғоят дўстона равишда огоҳлантириш истаги билангина иш кўрмоқда, шунингдек НАТО кенгашининг бўладиган сессиясида муҳокама қилинмоқчи бўлган планларнинг тинчлик учун хатарли характерда эканлигига Туркия Ҳукуматининг эътиборини жалб қилади.

Совет Ҳукумати ўзининг ташқи сиёсатида, ҳозирги замон шароитида уруш албатта муқаррар бир нарса эмас, деган қатъий ишончга амал қилмоқда. Уруш бошланиб кетишининг олдини олиш мумкин ва лозим.

Тегишли давлатлар, дейилади мактубда, ядро қуролини қўлланмаслик ва бу қуролнинг ҳар қандай синовларини лоақал 2-3 йил тўхтатиб туриш мажбуриятини ўз зиммаларига олишлари лозим. Совет Ҳукуматининг фикрича, бундай битим 1958 йил 1 январданоқ кучга киритилиши мумкин бўлур эди.

Буюк давлатларнинг бошқа мамлакатлар территорияларида, жумладан, ўз-ўзидан маълумки, Туркия территориясида ҳам ядро қуролининг ҳар қандай турини жойлаштиришдан воз кечишлари ҳозирги замон шароитида катта аҳамиятга эга бўлур эди.

Бизнинг фикримизча, дейди Н. А. Булганин, Шимолий атлантик иттифоқида қатнашувчи давлатлар билан Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар бир-бирларига ҳужум қилмаслик тўғрисида у ёки бу шаклда ўзаро битим тузиб, Европадаги бутун вазиятни яхшиликка томон жиддий равишда ўзгартиришлари ва уруш хавфини кўп даражада камайтиришлари мумкин бўладиган ишдир. Биз, бундай битим шу битимда қатнашувчи ҳамма давлатларнинг, шу жумладан Варшава Шартномаси ташкилотига мансуб давлатлар билан чегарадош бўлган Туркиянинг ҳам хавфсизлик манфаатларига мос бўлур эди, деб ўйлаймиз.

Совет Ҳукумати, Яқин ва Ўрта Шарқдаги ҳали ҳам беқарор бўлиб турган аҳволни нормаллаштириш мақсадида давлатлар, биринчи навбатда, АҚШ, Буюк Британия, Франция ва СССР, шу райондаги мамлакатларнинг мустақиллигини бузадиган ҳеч қандай ҳаракат қилмаслик тўғрисида аҳд-паймон қилишлари ҳамда Яқин ва Ўрта Шарққа таааллуқли масалаларни ҳал этишда куч қўлланишдан воз кечишлари зарур деб ҳисоблайди. Яқин ва Ўрта Шарқдаги бошқа давлатлар ҳам, шунингдек Туркия ҳам бу таклифни қўллаб-қувватласалар, бу нарса шу райондаги бутун вазиятни нормаллаштирмоқ учун катта аҳамиятта эга бўлур эдики, буни айтиб ўтиришнинг ҳам ҳожати йўқ. (ТАСС).

## *СССР билан Чехословакия ўртасидаги савдо муносабатларига доир*

Шу йил январь ойида Совет Иттифоқи ва Чехословакия Республикаси Делегациялари ўртасида эришилган битимга мувофиқ, кейинги вақтда Москвада узоқ муддатли савдо битими тузиш тўғрисида музокаралар олиб борилди.

Чинакам ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтган музокаралар натижасида шу йил 13 декабрда СССР билан Чехословакиянинг бир-бирига товарлар етказиб бериши тўғрисида 1958—1960 йиллар учун Битим ҳамда товар обороти тўғрисида 1958 йил учун Протокол имзоланди.

Тузилган уч йиллик Битимга мувофиқ, СССР билан Чехословакия ўртасидаги товар обороти 1960 йилда 1957 йилдагига нисбатан анча кенгайтирилади.

Совет Иттифоқи Чехословакияга темир ва марганец рудалари, тошкўмир, чўян, нефть, рангли металлар, апатит — концентрат, пахта, жун, ёғоч-тахта, кон-шахта ускуналари, нефть пармалайдиган ва кўтаргич-транспорт ускуналари, экскаваторлар ва йўл қурилиши ускуналари, тўқимачилик саноати ускуналари, подшипниклар, тракторлар, шунингдек дон ва бошқа озиқ-овқат товарлари етказиб беради.

Чехословакия Совет Иттифоқига металл қирқиш станоклари, темирчилик-пресс ва прокат ускуналари, энергетика поездлари, электровозлар, тепловозлар, кема дизеллари, дарё кемалари, шатак кемалари, химия саноати ускуналари, енгил саноат ускуналари, автосамосваллар, кабель буюмлари, трубалар, қанд, пойафзал, тикилган буюмлар ва бошқа товарлар етказиб беради.

Олег СИДЕЛЬНИКОВ

# Нокаут

**Ўзбекистон ССР Давлат Бадиий адабиёт нашриёти ўзбек адабиёти ва санъати декадаси муносабати билан тошкентли ёш прозаик Олег Сидельниковнинг сатирик-саргузашт романи — «Нокаут»ни нашрга тайёрламоқда.**

**Романда совет кишиларининг жасурлиги ва сезгирлиги, океан ортидан келиб, «оқ олтин» ўлкасида агентура тармоқларини вужудга келтиришга уринган «Викинг» лақабли Фрэнк Стенли сингари ирқчи ва муттаҳам разведкачиларга қарши совет кишиларининг курашлари ҳикоя қилинади. Роман воқиалари шаҳар ва қишлоқларда бўлиб ўтади. «Викинг» совет мамлакатидан ўзига керакли «материаллар» қидиради, маънавий жиҳатдан беқарор, ўтмиш қолдиқларидан халос бўлмаган кишиларни бу ишга жалб этишга уринади.**

**Социалистик Ватанга содиқ бўлган совет кишилари ўрта аср денгиз қароқчилари авлодига — викингларга зарба беради. Секин-аста Стенлининг кўнглига ғулғула тушади. Совет тузуми ва совет кишилари туфайли Стенли чуқур психологик нокаутга дучор бўлади. Стенли қочиб, ўз жонини сақлаб қолишга уринади, бироқ Марат Қаюмов, Петр Ильич Грановский сингари контрразведкачиларимизнинг дадил ва эпчил ҳаракати туфайли «Викинг»га қақшатғич зарба берилади.**

**Биз қуйида шу романдан парча босмоқдамиз.**

### «ЭФИРНИНГ ЭРКИН ЎҒЛИ»

Фрэнк ҳаммасини тўғри хомчўт қилиб чиқди. У Грановский билан Қаюмовга телеграмма юборар экан, уларни чалғитишга, Боғкентда турмай, табиатни ўрганаётган ёзувчи ниқоби остида бирор бир хилваттоҳни топиш ва ўша ерда яшириниб юриб, икки-уч ҳафтадан кейин қидириб юрган кишилар «Викинг» қочиб кетишга муваффақ бўлибди деган фикрга келгандан сўнг чегарадан ўтишнинг хавф-хатарсиз ва қулай усулларини ўйлаб топишга ишонган эди.

Тоғдаги ўрмон заповедниги унинг хаёлига тўсатдан келиб қолди. Стенли Боғкентнинг жимжит кўчаларидан борар экан, яқинда юз берган воқиани—мустақил лейборист лорд Фаунтлеройнинг «Маяк» колхозидан қочишини, мотоциклда тоғлиқ районга жон ҳовучлаб елганини, мавж уриб оқаётган сой устидаги кўприкни эслади...

«Ие, ахир у ерда ажойиб жой борку! — тўсатдан унинг хаёлига келди. — Заповедник! Ўн минг гектардан ортиқ тоғлик, ҳар хил ўсимликлар, жониворлар, ваҳший сокинлик».

...Атрофида чангал ва бодомлар ўсган тепа ёнбағрида ёғоч уй қаққайиб турарди. Тонг ёриша бошлади. Олислардаги тоғ чўққилари шафақ рангга кирди, осмон яна ҳам мусаффо бўлди, катта-катта харсангтошлар атрофида мавж уриб оқаётган шалолалар ҳайқириб, шошилиб кўпикли тили билан тепаликнинг сариғ этагини ялаб ўтаётгани аниқ кўриниб турарди. Дарадан салқин тоғ шабадаси эсарди.

Дарага қарама-қарши томондан уч бўри кўринди, унинг кетидан яна учта... бир гала. Бўрилар изма-из келарди, сўқмоқ билан ёғоч уйга қараб кетаётган кулранг костюмли киши умуман уларни чўчитмади. Бу одам сойнинг бу ёғида, бешюз метрча узоқда эди. У оҳиста юриб, асалари қутилари қўйилган жойдан ўтди.

Бўрилар ғойиб бўлди.

Киши тахта зинапоя олдига келди ва омонат турган зина билан юқорига кўтарилди.

Кулранг костюмли киши ёғоч уй эгаларига қараб хушчақчақлик билан:

— Салом! — деди. — Ўзимни таништиришга рухсат этинг: мен ёзувчи Завойскийман, Виталий Анатольевич. Заповедингизнинг ўсимлик ва жониворлари билан танишмоқчиман.

Мезмонлар мийиғларида кулиб қўйишди.

— Марҳамат, — деди бақувват эркак дағдаға билан. — Ғулом Ҳусниддиновман, иккинчи статьяли старшина, қораденгизчи. Ҳозир ўрмон қоровули бўлиб ишлайман. Бу — хотиним, фенолог Наталья Ивановна Ҳусниддинова. Қани, ўтирсинлар.

Улар чақчақлашиб нонушта қилишди. «Ёзувчи» жуда улфат киши эди. У ўз турмушидаги қизиқ-қизиқ воқиаларни айтиб берди, аския қилди. Ғулом билан Наталья хахолаб куларди. Уйларига аҳён-аҳёндагина меҳмон келарди, ёзувчини эса умуман дастурхонлари атрофида кўрмаган эдилар.

Эр-хотин яна бир кунгина меҳмон бўлинг деб «ёзувчи»ни кўп қисташди. Бироқ «ёзувчи» ўсимлик ва жониворлар билан танишишга шошиларди. У олисдаги тоққа, Қизил тепа деб аталувчи ғалати жигарранг дарага боришга ошиқар эди.

— Э-ҳа, ҳали ўша ёққа борамана денг? — деди Ғулом қўлларини ёзиб. — Ажойиб жой. Кўркам.

Сўнг Ғулом Қизил тепанинг қаеридадир, бу ердан ўттиз километр нарида, сермавж сой ва довон орқасида геологлар болғачалари билан тўқ-тўқ қилиб, ивирсиб юришибди, деб тушунтирди.

«Ёзувчи» йўлга отланди. Уй эгалари қоровул Султонхўжа Мираҳмедовни ҳамроҳ қилиб олинг, у заповедникнинг миридан-сиригача билади, сухари, консерва ва жуда мазали бўлган балиқчаларни (агар уни чўғда пиширса борми) тутиш учун балиқ овига керак бўладиган асбобларни ҳам олинг, деб зўрға уни кўндиришди.

«Викинг» улов билан кетди.

Йўл кўрсатувчининг тоғ сўқмоқлари жуда хатарлик-да деб берган танбиҳларига Фрэнк кулиб қўяқолди. У жуда ҳаяжонланган эди. «Ёзувчи» ўз ҳаётини сақлаб қолди.

«Викинг» тоғда икки кун гашт қилиб юрди. Кундуз кунлари у баҳайбат қояларда юриб, тоғ манзараларини тамоша қилди, ўзининг эсон-омон юрганлигига суюнди. Тунлар эса кўнглига ғулғула солар, қоронғулик, ҳатто йўл кўрсатувчи овчаркасининг ғингшиллаши ҳам уни қўрқитар, сокинлик ва шаршаранинг шов-шуви, кимсасизлик юрагини пўкиллатар эди. Одамлар шу яқин ўртада яшириниб олиб кутаётгандир деган шубҳа ҳам уни безовта қиларди. Фрэнк ҳар хил ёмон тушдан азоб чекарди. У эртанисига даҳшатли туш кўрди: кичкина, худди пашшадек «Викинг» қўрқувдан нафаси қисилиб, ҳайбатли кишидан қочарди. Булутлар ҳайбатли кишининг белидан келарди. «Викинг» қояларга тирмашиб чиқар, тор сўқмоқдан югурар, йиқилар, тирноқлари кўчиб кетиб, қонаган бармоқлари билан тошларга ёпишар, яна югурар эди. Ҳайбатли киши тоғларни одимлаб борар, оғир пойафзалининг нағалини яроқлатиб, зиғирдек кишига етиб олар эди. Ҳайбатли киши оёғини кўтарди... Қуёш сўнди!..

Тунги азоб-уқубатлардан кўкариб кетган «ёзувчи» эрталаб нонушта вақтида йўл кўрсатувчига шундай деди:

— Ота, энди орқаға қайтиб кетсангиз ҳам бўлади. Буёғига ўзим ҳам етиб оламан. Йўлни биламан. Озиқ-овқатни ҳам тежаймиз. Мен яна бирор ҳафта саёҳат қиламан.

Султонхўжа Мираҳмедов севинчини яшириб, қайтиб кетди.

«Викинг» саёҳатни давом эттирди. У заповедникдан боши оққан томонга қочиб кетмоқчи эди. Фрэнк кечгача яна бир довондан ошди-да бир пастқамликка тушди: бу ерда кичкина бир майдонча бўлиб, бир чекасида гулханнинг қизил алангаси липиллаб турарди. Стенлининг қаршисидан сув ўтказмайдиган куртка кийиб олган, копюшонини елкасига ташлаб олган киши кела бошлади.

— Оббо сизей, қайси шамол учирди? — деди ҳалиги киши анча олисдан. У олдидаги киши ёзувчи эканини билгач, яна ҳам таажжубланди: — Э худо! Нега ўзинг йўқсан! Ундоқ бўлса бу мўжизани ким яратди, бу тоғ чангалзорларига келишга ёзувчини ким мажбур қилди-я? Бунинг устига яна бир ўзи, ҳамроҳи ҳам йўқ! Мўжиза, мўжизанинг ўзгинаси!

Фрэнк гулхан олдида ўтириб чой ва спирт ичар, қоврилган марина ер эди. У жилмайиб ҳазиллашар ва: «Шу йигит — Назарматовни йўқ қилсаммикин?.. Хавфли. Нега энди?.. Негаси борми? У мени кўрди-ку ,ахир! Хўш кўрган бўлса нима қилибди? Мен ёзувчи холосманку! Аммо... Бордию унга бугун одам келмай эртага келсачи?» деб ўйлар эди.

Унинг шубҳаларини Назарматовнинг ўзи тарқатди. У афсусланиб шундай деди:

— Бир ўзингизни бу ерда қолдириб кетишга жуда ачинади-да, киши. Эссизгина!

— ?!

— Биласизми, Виталий Анатольевич, — деди геолог унинг саволомиз нигоҳига жавобан. — Бутун кечаси мени олиб кетишга вертолёт келади.

— Вертолет!!! — деб қичқирди Фрэнк майсадан сакраб турар экан.

— Ҳайрон бўлаяпсизми? Ҳа-ҳа, вертолет келади. Ҳақиқий вертолет. Ҳа, акам ҳафталаб тоғ жарликлари орасида ўрмалаб юрган замонлар ўтиб кетган. Кечаси соат учда шу ерда бўлади. Бошлиғимиз хронометрга ўхшайди. Менга роса бир ҳафта муҳлат берган... Нега ҳадеб кулаверасиз?

Назарматовнинг ўзи ҳам оғзининг таноби қочиб кулди ва давом этди:

— Гапнинг очиғини айттанда бармоғимни бурнимга тиқиб бораётганим йўқ, ҳа. Шу ерда қўрғошин бор дедим. Қидиришди, топишаолмади. Мен нима бўлса ҳамки яна бир ҳафтага қолдим. Мана, энди оқсоқолимизнинг олдига бораману столи устига бир халта намунасини тўкиб қўяман. Яхши гапми, а? мен бу ерда беҳуда ўсмаганман. Кичтиналигимдан тоғларга тирмашиб чиқиб юрардим.

Стенли Назарматовнинг гапларига қулоқ солар экан ичида: «Вертолет! Вертолет! Вертолет!» дер ва бошини қимирлатиб қўяр эди.

Улар ертўлада тунадилар. Ёш геологнинг шарқча меҳмондорчилигининг чегараси йўқ эди, ҳатто у «ёзувчи»га ўзининг ухлайдиган қопини бериб, энди ўзи юпқа чойшаб остида жунжиб ётарди. На унисининг уйқуси келарди, на бунисининг. Иккаловининг ҳам гапиргиси келмасди. Геолог муваффақиятидан жуда эрта роҳатланди. Фрэнк ҳам муваффақият қозонишни орзу қиларди. Индамасдан ётишди. Кечаси соат учга қадам қўйганда Назарматов ўрнидан турди ва чойшабга ўралиб, ташқарига йўл олди.

— Қаёққа бораяпсиз? — деди Стенли ўрнидан ирғиб туриб геологнинг орқасидан шубҳа билан қарар экан.

— Гулхан ёқишга, вертолетчиларга нишона бериш керак.

— Шошманг. Мен ҳам сиз билан бораман, ёрдамлашаман. Мен ҳам кетаман. Бир ўзим ертўлада қолиб нима қиламан.

Назарматов билан Фрэнк ташқарига чиқди. Пастгинада, нақ бошлари устида сараланган юлдузлар милтиллаб турарди, уларни гўё тунги совуқ жунжитиб қўйгандек эди. Чашма суви каби муздек, ёқимли ҳаво юпқа кийимларидан ўтди. Стенли ўзини умуман нафас олаётгандек эмас, балки сал-пал маст қиладиган, кўнгилни яйратиб юборадиган оби ҳаёт ичаётгандек ҳис қилди.

Улар наридан-бери қуруқ шохшаббаларни тўплашди. Осмонга узун тилли аланга кўтарилди.

— Худди партизанлар аэродромидагига ўхшайдия, — деди ўйчанлик билан Назарматов. — Бироқ у ерда бир неча жойга гулхан ёқиларди. Ахир мен икки йил партизанлик қилганман... Хўп яхши вақтлар эди-да. Ҳам яхши, ҳам даҳшатли эди.

Ёш геолог чуқур тин олди. У ўша қайтиб келмас партизанлик йилларини эслаб хўрсинаяптими ёки ўртоқларини хотирлаяптими, билиб бўлмасди.

— Неча ёшга кирдингизки, партизанлик ҳам қилибсиз? — Фрэнк паришонлик билан сўради. Унинг хаёли бошқа фикр билан: «Бу Назарматовни нима қилсамикин?» деган фикр билан банд эди. Бу фикр разилона мақсадга айланди.

— Мен ўсмирлигимда отрядга тушиб қолганман. Ёзда дадам билан Брянскга борган эдим. Ўша ерда отамнинг дўсти бор эди. Бордигу қолиб кетдик...

Геолог гапини тамомлашга ҳам улгурмади, миясига тушган зарбдан юзи билан майса устига қулаб тушди. «Викинг» тошни узоққа ирғитиб юборди-да, оғир-оғир нафас олиб, ертўлага югуриб кетди, арқончани олиб келиб, Назарматовни ўраб-чирмади, оғзига дастрўмолчасини тиқди. Фрэнк ўз-ўзидан ғазабланар эди. У Назарматовни палапартиш урганидан қўли чиқдию, қайтиб уролмади-қолди. «Хотиндан хароб эканман! — Стенли ўзини койиди. — Жинни эканман!»

У геологни елкасига кўтариб олди-да бир чеккага олиб борди ва буталар орасига ташлади, тўхтаб қулоқ солди. Олисдан моторнинг гувиллаши эшитилди. Бироздан кейин осмонда чироқлар кўринди. Учувчи гулханни пайқади шекилли, вертолет пастлайбошлади.

Машина тезлик билан ерга интиларди. Зимзиё осмонда каттакон винт ярақлаб кўринди, у ўзи билан гулдир-гулдир ва довулни бошлаб келди. Вертолет секингина майсага қўнди. Кабинадан ғичирловчи чарм куртка кийиб олган икки киши тушди. Фрэнк уларни қарши олишга югурди.

— Эҳа! Ана, янги Робинзон, ушла уни! — деди улардан бири лоқайдлик билан.

— Ушла, бу тарки дунё қилган дарвишни! — деди иккинчиси.

«Викинг» қиқирлаб кулди-да учувчиларнинг олдига келди ва қаттиқ қўл сиқиб кўришди.

**(ДАВОМИ БОР)**

## Рудаки асарлари ўзбек тилида

1958 йилда мамлакатимизда форс-тожик адабиётига асос солган Рудаки туғилган куннинг 1100 йиллиги нишонланади. Шу муносабат билан Ўзбекистон Давлат бадиий адабиёт нашриёти шоирнинг танланган асарлар тўпламини нашр этди. Тўпламга шоирнинг 80 дан ортиқ одаси, ғазаллар, рубоий, эпиграмма ва лирик шеърлари киритилган.

Тўпламда шоирнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисида мақола ҳам бор. Мақолани филология фанлари кандидати Ш. Шомуҳаммедов ёзган. Мақола автори шоирнинг таржимаи ҳолига доир маълумотлар келтириш билан бирга, унинг адабий меросини анализ қилган, Рудакининг фалсафий мулоҳазаларини таъкидлаган. (ЎзТАГ).

## *Янги оркестр*

Ўзбек санъаткорлари катта синовга — 1958 йилда Москвада бўладиган ўзбек адабиёти ва санъати декадасига тайёргарлик ишларини кучайтириб юбордилар.

Декадага пухта тайёргарлик ва ранг-баранг репертуар билан бориш учун Ўзбекистон Давлат эстрадаси ҳузурида эстрада оркестри тузилди. Оркестрнинг созандалари 20 кишидан иборатдир. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Ш. Рамазонов раҳбарлик қилаётган бу оркестр составида республика халқ ҳофизи М. Узоқов, республика халқ артисти Ғ. Абдураҳмонов, республикада хизмат кўрсатган артистлардан М. Мирзаев, О. Когай, артистлардан Ж. Бекжонов, Т. Рисметова, Р. Қурбонова ва бошқалар бор.

Ўзбек давлат эстрада оркестри декадада намойиш қилиш учун махсус программа тайёрламоқда. Бу программа «Салом Москвага» деган сюжетли тамошадан иборатдир.

Эстрада тамошалари программаларини ранг-баранг қилиш ва программа номерларини бойитиш мақсадида Т. Тўла, А. Муҳиддин ва бошқа ёзувчилар текстлар тайёрламоқдалар.

## Бразилия драматургининг пьесаси Тошкент саҳнасида

13 декабрда Туркво драма театри бразилиялик драматург Гильерме Фигейредонинг «Эзоп» («Тулки ва узум») номли қаҳрамонлик комедиясини тамошабинларга кўрсатди. Бу, Ўзбекистон театри саҳнасида жанубий Америка ёзувчилари асарларидан кўрсатилган биринчи пьесадир.

«Эзоп» спектакли пойтахт театр жамоатчилигида зўр қизиқиш уйғотди ва катта муваффақият билан ўтди. (ЎзТАГ).

## Янги йил учун арча безаклари

1958 йил яқинлашиб қолгани сари Чирчиқ шаҳридаги маданий моллар магазини харидорлар билан кўпроқ гавжум бўлмоқда. Арча безаклари билан савдо қиладиган бўлимда айниқса савдо чаққон. Ҳар хил рангдаги ялтироқ ўйинчоқлар кўзни қамаштиради. Ота-оналари билан бу ерга келган кичкинтойлар арча безакларини кўтариб шодухуррам бўлиб уйга қайтадилар.

Шу кунларда магазинга харидорлар талабига мувофиқ кўплаб арча безаклари келтириб сотилмоқда. Бу бўлимнинг кундалик савдо обороти 5-7 минг сўмни ташкил этмоқда.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

## *Телеграммалар ўзбек тилида қабул қилинмоқда*

**Аҳолининг бошқа шаҳарлардаги қариндош-уруғлари, ёр-дўстлари билан алоқасини янада қулайлаштириш мақсадида Тошкент шаҳар алоқа бўлимлари телеграммаларни ўзбек тилида қабул қила бошлади. Бу тадбир қўлланилгандан бери пойтахтнинг ҳамма алоқа бўлимларида ҳам ўзбек тилида телеграмма юборувчилар сони кун сайин кўпаймоқда. Ўз тилида телеграмма ёзиб юбораётган клиентлар бу тадбирнинг ҳар икки томонга — телеграмма олувчи ва юборувчи томонга ҳам қулайлик туғдираётганлигидан мамнун бўлаётирлар. Улар ўз фикрларини она тилларида равшан қилиб ёзаётганликларидан хурсанд бўлмоқдалар.**

**Ўзбек тилида ёзилган телеграммалар республикамизнинг ҳамма областлари, шаҳар ва районларида қабул қилинади.**

## Фестиваль лауреатлари

**Яқинда Ватанимиз пойтахти Москвада Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги муносабати билан драма театрлари ва музика коллективларининг Бутуниттифоқ фестивали бўлиб ўтди. Бу фестивалга Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри ва Ўзбекистон давлат филармонияси артистлари ҳам қатнашдилар. Ҳамза номли театр коллективи фестивалда пойтахт тамошабинларига «Жазоир, менинг ватаним» ва «Йўлчи юлдуз» спектаклларини кўрсатди.**

**Ҳар иккала спектакль ҳам пойтахт тамошабинлари томонидан юксак баҳо олди ва биринчи даражали диплом билан тақдирланди. Театр коллективининг катта бир группасига Бутуниттифоқ фестивали конкурси лауреати берилди.**

**СУРАТДА: Бутуниттифоқ фестивали конкурси лауреатлари (биринчи қаторда): А. О. ГИНЗБУРГ, И. МАЛИКБОЕВА, С. ЭШОНТЎРАЕВА, О. ХЎЖАЕВ. Иккинчи қаторда: А. ТУРДИЕВ, Ҳ. ИКРОМОВ, Ш. БУРХОНОВ, М. ЮСУПОВ, Т. ХЎЖАЕВ, Н. РАҲИМОВ.**

Ф. Осипов фотоси.

## 1958 йилда Ўзбекистонда спорт

Ўзбекистон республикаси учун 1958 йилги спорт календари тасдиқланди. Унда заводлар, фабрикалар, қурилишлар, колхоз, совхоз МТС, давлат муассасалари ва ўқув юртларидаги қуйи физкультура коллективларида физкультура ва спорт ҳаракатини янада жонлантиришга асосий эътибор берилган. Ана шу мақсадда касаба союзлари, қишлоқ меҳнаткашлари, студентлар, мактаб ўқувчилари, меҳнат резервлари ўқувчилари, армия спортчилари, «Спартак», «Динамо» ва «Локомотив» спорт жамиятларининг республика спартакиадалари ўтказилади. Бундан ташқари бир қанча оммавий кросслар ҳам ўтказиш планлаштирилган. Республика миқёсида ўтказиладиган бу мусобақаларга тайёргарлик кўриш мақсадида қуйи физкультура коллективларида мусобақалар ўтказилади. Кўпгина область ва саноат марказларида республика ва зонал мусобақалари ташкил этилади. Наманганда баскетболчилар, боксёрлар, волейболчилар ва қўл коптоги мастерларининг мусобақаларини ўтказишга қарор қилинди. Фарғонада энг кучли боксерлар, енгил атлетикачилар, шахматчи ва шашкачилар ўйини ўтказилади. Шунингдек Чирчиқ шаҳрида сузувчилар, Нукусда стол тенниси, Урганчда хотин-қиз шашкачилари, Бухорода чавандозлар, Андижонда қиличбозлар ва сув полоси усталари, Жиззахда эса велосипедчилар мусобақаларини ўтказиш кўзда тутилади.

Янги йилда алпинист ва туристларнинг машғулоти ҳам жуда қизиқарли бўлади. Улар Бўстонлиқ район тоғларига лижа билан походга чиқадилар. Чимган тоғлари ва Памирнинг энг баланд чўққиларига традицион май альпиниадалари уюштирилади.

1958 йилги мавсумда Ўзбекистон спортчилари спортнинг ҳар хил турлари бўйича 50 га яқин иттифоқ ва Ўрта Осиё республикалари мусобақаларида қатнашадилар. Иттифоқдош республикалар ва спорт жамиятлари командаларининг кўкламги кўп кунли традицион велосипед пойгаси мусобақаси янги йилда янги маршрут: Тошкент — Самарқанд — Бухоро — Самарқанд — Тошкент бўйича ўтказилади. Кўп кунлик велосипед пойгасига келгуси йилнинг апрель ойи ўрталарида старт берилади.

Янги спорт мавсумида Ўзбекистон спортчиларининг халқаро алоқалари ҳам кенгаяди ва мустаҳкамланади. Тошкентда енгил атлетикачилар мусобақаси бўлади. Бунда Хитой Халқ Республикаси ҳамда Ўзбекисон, Қозоғистон ва Қирғизистон каби қардош республикаларнинг спортчилари иштирок этади. Корея Халқ Демократик Республикаси ва Ўзбекистон гимнастикачиларининг бўлажак мусобақалари ҳам диққатга сазовордир. Республика футболчилари янги йилда бир қанча халқаро учрашувлар ўтказадилар. (ЎзТАГ).

## Тошкент автомотоклуби командаси ғолиб чиқди

Бектемир қишлоғида республика ва шахсий команда биринчилиги учун автомотоклублар ўртасида ўтказилган мотокросс мусобақаси тамом бўлди. Мусобақада Тошкент, Фарғона, Самарқанд, Андижон, Наманган областлари автомотоклубларидан келган 54 спортчи қатнашди. Мусобақада цилиндрлари 350 ва 125 куб сантиметргача бўлган мотоциклларлан фойдаланилди. Эрлар учун 35 километр, ёшлар ва хотин-қизлар учун 17 километр маршрут белгиланди. Эрлар орасида Тошкент автомотоклубининг вакили В. Зефиров биринчи ўринни, А. Балаев (Самарқанд) иккинчи ўринни эгалладилар. 125 куб сантиметрли мотоциклда эса самарқандли А. Аббосов биринчи, Ю. Сиркин (Фарғона) иккинчи ўринни олдилар. Ёшлар орасида фарғонали спортчи З. Маметов биринчи бўлиб маррага етиб келди. Самарқанд автоклубининг вакили Л. Халимовская хотин-қизлар ўртасида биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлди.

Жиддий кураш вазиятида ўтган мусобақада умум команда ҳисобида Тошкент автомотоклубининг спортчилари биринчи ўринни олдилар. Фарғона командаси иккинчи, Самарқанд командаси учинчи ўринни эгаллади.

### ШАХМАТ

Мастерликка кандидат Б. Перевозников таҳрири остида

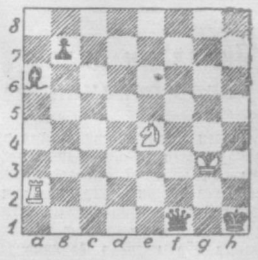

Оқ доналар бошлайди ва икки юришда мот қилади.

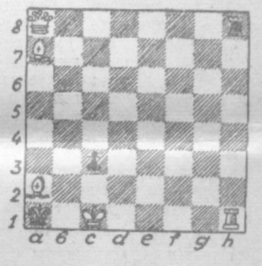

Оқлар бошлайди ва ютади.

### ТОПИШМОҚ

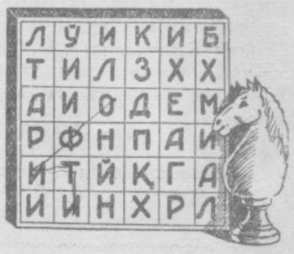


Асп билан ҳар бир катакка фақат бир марта юриш шарти билан пахта ҳақидаги машҳур шиорни ўқинг.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

**ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/XII да кундуз ва кечқурун **Аломат ҳодиса.** 17/XII да **Ганг дарёсининг қизи.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 15/XII кундуз **Севилья сартарошн,** кечқурун **Оққуш кўли,** 17/XII да **Шўрали.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 15/XII да **Ҳинд филлари аттракционининг хайрлашув гастроллари.** Тамоша кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги кинокомедия **Қўшниларимиз.**

**ЭСТРАДА ТЕАТРИДА**
16 декабрда
Ўзбекистон ССР халқ артисти
**МУКАРРАМА ТУРҒУНБОЕВА,**
Ўзбекистон халқ ҳофизи
**МАЪМУРЖОН УЗОҚОВ КОНЦЕРТИ**

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳаммаджон Мирзаев,** артистлардан **Башорат Хўжаева, Тўхта Рисметова, Ғулом Тожиаълоев** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

**СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА**
16 ва 17 декабрда
**ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ**
**Катта концертлари**

Концертда: СССР халқ артисти **Ҳалима Носирова,** Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Фотима Борухова, Галия Измайлова, Комилжон Отаниёзов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар, VI Жаҳон фестивали лауреатлари ва филармония солистлари қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 3 дан ва район кассаларида эрталаб соат 11 дан сотилади.

Навоий кўчаси, Студенческий проезд, 2-тупик, 4-уйда турувчи **Бори Раҳимовнинг** Кисловодская кўча, 2-уй, 42-квартирада турувчи Зоя Раҳимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-участка халқ судида кўрилади.

**Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети**
Маҳаллий Советларнинг уйларидаги
**КВАРТИРАДА ТУРУВЧИЛАРДАН**
квартира ҳақи ва коммунал хизматлар ҳақи бўйича бўлган
**ҚАРЗЛАРИНИ,**
шунингдек декабрь ойи ҳақини ҳам
**1957 йил 25 декабргача тўлашларини сўрайди.**

**Тошкент давлат медицина институтининг**
**СТОМАТОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИГА**
**стоматолог врачлар ва тиш** техниклари
**КЕРАК**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
**ашулачилар, музикачилар ва ўйинчилар**
**ҚАБУЛ ҚИЛАДИ**

Аризалар 10 январгача қабул қилинади. Аризага қисқача таржимаи ҳол ва 6х9 сантиметр катталигида иккита фото-карточкани қўшиб, кадрлар бўлимига топшириш лозим.

Адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 10-уй.

**РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ:** Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими —136 Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132 Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 07833. «Қизил Ўзбекистон, «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № 1900.